

REDACȚIA

Arad, Str. Aulich (Adam)

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:  
pe 1 an fl. 10; pe 1/2,  
an fl. 5; pe 1/4 de an  
fl. 2-50; pe 1 lună fl. 1.

N-rii de Duminecă pe  
an fl. 2.—

Pentru România și străinătate:  
pe an 40 franci.

Manuscrisurile nu se învâzesc.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Str. Aulich (Adam)

INSERTIUNILE:

de 1 fr. gornod: prima-dată  
7 cr.; a doua oară 6 cr.;  
a treia-oară 4 cr. și timbru  
de 30 cr. de fiecare publi-  
cațiune.

Atât abonamentele cât și  
insertiunile sunt a se plăti  
înainte.

Scrisori nefrancate nu se  
primesc.

# TRIBUNA POPORULUI

Anul III.

Număr de Duminecă

Nr. 4.

## Norocul lor...

Tema sau problema, despre deslegarea căreia s'a scris acum de curând în ziarul nostru, era înfățișată de Unchiașul cam așa: Cum se explică faptul, că poporul maghiar, venit în părțile acestea, acum o mie de ani, într'o stare fizică și cu porniri sufletești nu mai puțin sëlbatice decât ale Hunilor, Avarilor și a altor asemenea seminții, cum se explică, zic, ca, pe când toate aceste rudenii ale lui au dispărut, el singur, popor atât de puțin apt pentru cultură, nu numai a prins rădăcini în mijlocul popoarelor civilizate, dar s'a menținut între ele până azi și de peste o sută de ani s'a instăpănit ca hegemon național asupra celorlalți? Cărei calități, sau căror calități sufletești, fie bune ori rele ale poporului maghiar este a se atribui aceste fapte istorice și poziția la care a ajuns?

Că poporul maghiar n'a însemnat și nici odată nu va însemna ceva în cultură și pentru cultura omenirii, că n'a produs și nu va produce din propriul său suflet nimic ce să promoveze cultura generală, o recunoșc și mărturisesc mulți. Tot ceea ce se poate considera ca un atare product (spre p. poetul Petöfi, pictorii Munkácsy, Benczur, arhitecții: Huszár, Ybl, Strobl, etc.) ori are pretenția de a trece ca atare, a isvorit din sufletul, mintea și munca elementelor străine, contopite cu poporul maghiar.

Prin urmare unde e deslegarea tenei? Invoindu-ne cu toții ca întâiu și întâiu în psihologia înăscută a poporului, ca și activitatea publică a omului e de redus la această obârșie primordială, ne puseserăm pe căutarea definiției acelei sau a acelor calități sufletești ale Maghiarilor; pe vremea și în virtutea căroră au strălucit până azi și vor mai face istorie încă o vreme oare-care?

Uncheașul găsisse una din cele mai de căpetenie ale acestor calități, a-nume energia, „sau dacă ve mai conștient, silnicia caracterului unguresc”. Alții din societate folosiră vorba mai aspră anume: îndrăzneala fără țar. Făcându-le obiecție, că oare îndrăzneala este ea o însușire, fie bună și rea în politică, așa de puternică cât să ajungă a dobândi asemenea rezultate strălucite? — Tietenii cu cari am vorbit, nepunându-ne convinge prin espuneri teo-fico-psihologice, ne aduseră mai multe pilde din viața de toate zilele a oamenilor singuratici, cari prin îndrăzneala lor fără seamăn și alte însușiri mai secundare însă cu trecere în societate, ocupară posturi înalte, și o viață boierească.

În astfel discutând, „s'a găsit unul și pune Unchiașul — care a moti- supremația maghiară prin noro- coincidențelor istorice“.

De geaba, mă rog, are dreptate și acest unul numai, fiind-că după concepțiuni mai moderne despre noroc, foarte mulți nu admit norocul ca atare, ca apariție absolută, neatârnată, pentru aceștia — de care însă eu unul nu fac tocmai absolut parte — a'și schimba vorba suspo-nenită așa: *norocul sau coincidențe (Intemplieri) istorice*. Ba eu așa zice că acestea au fost primul și singurul teren, pe care poporul maghiar și-a validitat îndată la venirea sa aci, calitatea sa primordială, dar *trupească materială*, comună tuturor semințiilor lui înrudite, anume: *răsboinică călare*.

Când Maghiarii au descălecat aci, ca popor asiatic călăreț, pe la 896, pe atunci deja de multă vreme se urmau răsboirile crunte între semințiile slave și germane, răsboiri, care se înteeau încă în urma luptelor nu mai puțin înverșunate între cele două biserici creștine: *apuseană și răsăriteană*.

Aici s'a stabilit punctul de plecare al „coincidențelor istorice”; aici s'a deschis izvorul acelor fapte, care constituiesc ceea ce zicem că este „norocul” Maghiarilor. Dacă ve veți da osteneală a pătrunde bine acest proces al răsboirilor politico-etnice între cele două popoare, german și slav, precum și între cele două biserici — veți afla rostul „coincidențelor istorice” și nu veți refusa îndreptățirea explicării „norocului”.

Prima și hotărâtoare întemplieră a acestui proces istoric, unde calitatea de răsboinică a elementului sëlbatice a intervenit cu „noroc” pentru sine, a fost distrugerea primului și unicului regat slav, al *Moraviei-Mari* sub *Svatopluk*, prin împăratul german *Arnulf*, în lupta de la *Pojon* 906—907, cu ajutorul căldăreților maghiari. Ear' pe terenul bisericesc: învingerea bisericii apusene asupra celei răsăriteane, pe care tot *Svatopluk* o întemeiasse în țerile stăpânite de el, chemând întru creștinisarea sa și a poporului său pe cei doi frați din *Salonichi*, *Kyri* și *Methou*.

Puneți-ve numai întrebarea: de ce n'a chemat *Svatopluk* spre scopul acesta apostoli ai creștinismului mai bine din nemijlocita apropiere?

Fiindcă atât atunci, cât și înainte și pe urmă, factorii hotărâtori în istoria lumii întregi erau pe de o parte împărații germano-romani (*deutsch-römisches Kaiserreich*), ear' pe de altă Scaunul apostolic din Roma, de la jocul diplomatic, când paralel când contrar, depindea atunci în primul rând rostul întemplierilor și schimbărilor în Europa, rezultatul final al acelu proces între cele două popoare, precum și între cele două biserici, așa zicând nu putea fi altul decât cel arătat mai sus.

A doua urmare, a'și spune chiar firească, a acestor două fapte istorice a fost trecerea lui *Stefan* de la biserica răsăriteană, în care fu crescut, chiar de mama sa, fiica împăratului bizantin, la cea apuseană; primirea

de la papa *Silvestru II*. a Coroanei regale apostolice, cari fusese cu patru ani înainte promisă și păstrată principelui polon *Boleslav Viteazul*, pe atunci deja creștin după ritul apusean; și în modu acesta constituirea Regatului *Marian*. Ambele acestea prin intervenția și cu ajutorul împăratului german *Henrik II*, a cărui fiică *Gizella* devenise soția lui *Stefan* și se încheiasse alianța între cei doi domnitori.

Prin distrugerea primului început al încheierii în stat al elementului slav în Europa apuseno-centrală procesul politico-național între elementul german și slav a fost pe multe veacuri întrerupt, ori mai bine zis: încheiat.

G. Augustini.

(Va urma.)

Stările „afară din lege.” Nu se poate dovedi mai la înțeles pentru ori cine și mai convingătoare despre stările nefrești, ce dănuiesc în monarhie de la 1867, decât de când Ungurii au ajuns singuri stăpâni în această țară, decât împregiurarea ce o vedem, că domnește în amândouăle jumătăți ale monarhiei, așa zisa „Starea afară din lege.” Adeca atât în Austria cât și în Ungaria, dietele nu mai lucrează nimic, nu aduc legi, fiindcă nu pot. Și de ce nu pot? Fiindcă, popoarele; și aci și dincolo, sunt atât de nemulțumite, încât e urmare firească, ca deputații să nu se mai poată înțelege de loc, ci să se răsboiască, să se bată chiar în diete și să nu se lase unii pe alți a lucra nimica.

Dincolo, în Austria, s'au început aceste stări rușinoase încă în luna Aprilie 1896. De atunci, ori de câte ori dieta din Viena începe a se apuca de lucru și o duce cu chiu cu vai câte 3 săptămâni ori o lună, ședințele ei viforoase trebuiesc amânate pe timp nehotărât astfel că parlamentul 10 luni stă închise, ear' numai 2 luni în an se întrunește. Că și acum abia erau laolaltă deputații o săptămână, guvernul ear' i-a trimis acasă. De astă dată, se zice pe mai multă vreme; și în loc de legi, va ocărmiu statul cu „ordonanțe împărătești,” la care l'indreptățește paragraful 14 din constituție.

La noi, în Ungaria, scandalurile în dieta au început numai în luna Septemvrie a anului trecut, dar' așa au fost de „ungurești,” încât guvernul maghiar a fost silit și el să ocărmiuască de la 1 Ianuarie nu prin legi, nici prin vr'o ordonanță regală, ci scurt după cum i taie capu pe ministri. Dar în constituția ungară nu este paragraf ca dincolo, care să deie dreptul domnitorului a orândui cele de lipsă, când parlamentul nu poate lucra.

Din pricina asta ungară așa sunt de certați ei între ei, că tot *M. Sa* va trebui să facă rânduială printre ei, după cum înțelege El că e bine.

## NOUĂ VOLNICIE.

Năsăud, la 25 Ianuarie 1899.

Este vorba de o nouă volnicie a ministrului de culte *Wlassics*. Prin o ordinațiune a sa de d'to 17 Ianuarie 1899 numitul ministru nesocotind sentimentul public al ținutului nostru, de considerând usul practicat până acum la gimnasiul nostru, în fațișă contrazicere chiar cu statutele impuse noue de *Bánffy*, concrede, expresia dlui *Wlassics*, pe românește zis, nu-

mește de director provisor al gimnasiului nostru pe profesorul *Ioan Ghețe*, cu toate că comisia fondurilor noastre în virtutea dreptului ce i are, a ales de director definitiv pe prodirectorul gimnasial *Dr. Pavel Tanco*. Această ordinațiune — opera lui *Csokán János* a produs mare nemulțumire și amărăciune atât în corpul profesoral, cât și în întreg ținutul nostru, pentru că:

1. Ordinațiunea numită e nedreaptă, ilegală și volnică;
2. Ear' persoana dlui *Ghețe* discreditată ținutului nostru cunoscând cu toții în el o unealtă a guvernului pentru a atenta mai ușor la nimicirea gimnasiului nostru.

Potrivit cu statutele fondurilor noastre, ca susținătoare a gimnasiului, statute aprobate și de *Maiestatea Sa* prin prealalta hotărâre de d'to 31 Decembrie 1888 dreptul de a alege profesori și director gimnasial îl are comisiunea administratoare a fondurilor. Paragraful 32 al acestor statute zice: „alegerea de profesori și director gimnasial cade în sfera de activitate a comisiunii administratoare, numai cât decisiunile comisiunii administratoare în această privință recer aprobarea guvernului”. Va să zică: ministrul de culte are numai dreptul de a aproba s'au nu aproba pe cel ales de comisiune, ear' nici decum dreptul de a concrede sau numi de director fie chiar provisor, cu desconsiderarea persoanei alese de comisiune și prezentată lui pentru aprobare, o altă persoană. Aceste statute au pentru noi valoare de lege, după ce în §. 46. al acestora se zice: „modificarea acestor statute, ori și în ce direcțiune ar fi, se poate întemplieră numai pe baza concesiunii Prealalte, cerută pe calea guvernului de la *Maiestatea Sa*”. Devenind postul de director gimnasial vacant, comisiunea fondurilor a ales de director gimnasial definitiv pe dl prodirectori *Dr. P. Tanco*. Pe acest vrednic om de școală l'a recomandat comisiunii administratoare — conform usului practicat la noi la alegerea de director — și corpul profesoral.

Ministrul de culte însă în loc de a aproba alegerea dlui *Dr. P. Tanco* de director gimnasial, pe acesta îl absoalvă de oficiul de director substituit purtat de mulți ani și concrede provisoric directoratul dlui *Ioan Ghețe*. Întreg ținutul nostru recunoaște rodnică și îndelungată activitate a dlui *Dr. P. Tanco* pe terenul instrucțiunii, sentimentele sale nobile pentru tinerime, ținut și neam, precum și interesul și zélul neobosit, cu care a lucrat pentru înflorirea instituțiilor românești din ținutul nostru.

Comisiunea fondurilor *Năsăudene*, — după cum suntem informați din isvor sigur — va face o strașnică reprezentație către ministru de culte contra numirii dlui *Ioan Ghețe* de director gimnasial provisor, cu desconsiderarea decisului comisiei fondurilor.

În cât privește motivele, ce au produs indignațiune și nemulțumire ge-

nerală în ținutul nostru la știrea despre numirea dlui Ioan Ghețe de director gimnazial provizor, acele le vou expune din reprezentarea de protestare a comisiei fondurilor, ce se va înainta în curând la ministrul de culte.

De almintrelea persoana dlui Ghețe e bine cunoscută atât cetitorilor „Tribunei Poporului”, cât și ai celorlalte ziare române. În curând vom reveni.

### Un flu de grănițer.

## DIN ROMANIA

Serbare.

Duminecă, 17 Ianuarie, la orele 11 dimineața, M. S. Regele, însoțit de adjutantul de serviciu, a mers la seminarul „Nifon Mitropolitul”, pentru a presida ceremonia aniversării celor 25 da ani împliniți de la întemeierea acestui așezământ cultural.

La intrare, Maiestatea Sa a fost primită de d. președinte al consiliului de ministri, d. ministru al cultelor și instrucțiunii publice, episcopii așezămintelor „Nifon Mitropolitul”, șeful casei Sale militare și prefectul poliției.

În Sala de ceremonii, care era frumos împodobită cu flori și ramuri de brad, Suvveranul a fost întâmpinat de I. P. S. S. Mitropolitul Primat în odăjdii, de PP. SS. Părinți ai S-tului Sinod al S-tei noastre Biserici autocefale ortodoxe de răsărit, în frunte cu I. P. S. Părinte Mitropolit Moldovei, mai mulți înalți demnitari ai Statului, generali și ofițeri superiori, profesori universitari, funcționari, corpul profesoral al seminarului și un numeros și ales public.

Maiestatea sa luând loc, corul a intonat imnul de primire, după care I. P. S. S. Mitropolitul Primat a oficiat un „Te-deum” de mulțămire, după săvârșirea căruia a rostit următoarea rugăciune către A Tot-Puternicul:

Doamne Dumnezeu a tot ținătorul! Dumnezeu al mililor și al îndurărilor, Carele ai făcut pre om după chipul și asemănarea Ta, vin' o, și acum și te sâlsălucește întru noi ca să sărbătorim cu vrednicie ziua întru care ai bine-voit cu robul Tău, întemeietorul acestor așezăminte.

„Pă ca ajutorarea sâracilor ce de la întemeierea acestor așezăminte se resfrânge asupra celor în lipsuri să se înmulțească și să treacă din neam în neam, pentru ca se se prea mărească numele Tău cel sfânt și să se vădească că tu ești vecinic, iar noi, făptura milei Tale, ne bucurăm de trînicia lucrurilor noastre celor bune.

„Doamne Dumnezeu, Tu ai zis: „Lăsați pruncii să vină la mine” și în acest așezământ copii neamului nostru și pruncii Sântei noastre biserici sunt adunați spre a se deprinde în învățăturile și săvârșirea sântelor Tale adevăruri pentru ca apoi să poată și ei a fi învățătorii Sântei noastre biserici și înaintea mîrgători întru faptele cele bune.

„Auzi ne pre noi Dumnezeu al mililor și fiind sub sânta Ta pază aceste așezăminte trimite mâna Ta cea dreaptă, din duhul Tău cel sfânt, să le întărească în veci nesfrîșiți.

„Dăruiește conducătorilor lor sănătate și pace spre a îndeplini cu sârguință voia Ta cea sântă.

„Ajută învățătorilor din aceste așezăminte ca știința și bunele lor pilde să fie urmate și se se împlănteze în inimile fragede ale acestor tineri, ca sămânța cea bună în pământ bun.

„Trimite Harul Tău cel sfânt asupra acestor tinere odrasle ale neamului nostru ca luminându-le mintea și inima și pregătindu-se după cuvîntă a se face vrednice de chemarea lor, să prea mărească numele Tău ce sânt în mijlocul aleșilor Tăi.

D episcop Rosescu a citit în urmă darea de seamă privitoare la mersul și dezvoltarea necumtată ce a luat această instituție, de la înființarea ei și până în timpul de față, terminând-o cu cuvintele de rugăciune către bunul Dzeu, ca să dăruiască Maiestății Sale viață lungă și mănoasă, pentru ca sub ocrotirea legilor țerei și protecția M. S. Regelui, acele așezăminte, lăsate spre folosința eternă a fililor prezenți și viitori ai scumpii noastre patrii, se servească ca un

îndemn pentru inimile generoase, ca alții să desăvârșească opera ce fericitul fondator de vecinică amintire Nifon Mitropolitul nu a făcut decât ca un simplu început, și încheie apoi, zicînd:

Să trăiți Maiestate mulți ani și fericiti! Să trăiască M. S. Regina, Mama mult iubită a poporului român!

Să trăiască AA. LL. RR. Principele Ferdinand și Principesa Maria, dimpreună cu Principele Carol, Principesa Elisaveta și întreaga Augusta Voastră Familie!

Maiestatea Sa bine-voit a răspunde, pronunțînd următoarea cuvîntare:

„Cu o atențiune am ascultat darea de seamă și mulțumesc pentru urările atât de bine simțite ce Mi-ați adresat.

„Plăcerea Mea, de a Mă găsi astăzi în mijlocul d-voaste, spre a asista la această serbare este cu atât mai mare că urmez neîncetat cu dragoste părintească și un deosebit interes creșterea încredinței în inima căruia trebuie să fie sădit înaintea de toate simțimentul religios și frica de Dumnezeu.

„Seminarele au în privința acestora o însemnată influență, pregătind pe elevii, cari primesc darul preoției astfel în cât ei să fie în stare să facă educațiunea morală a poporului, să răspândească dogmele credinței și să desvolteze adevărata pietate în toate straturile societății.

„Sigur fiindcă conducătorii acestui frumos așezământ sunt adânc pătrunși de această neapărată trebuință, doresc din suflet ca seminarul „Nifon”, întemeiat de un vrednic Mitropolit, căruia îi păstrez o amintire caldă, să dea și în viitor roadele cele mai bune.”

Această cuvîntare a produs o adâncă întipărire celor de față, cari, însușiți de caldele cuvinte ale Regelui, izbucniră în entuziaste urări pentru Augustul nostru Suvveran.

Maiestatea Sa convorbi apoi cu II. PP. SS. Mitropoliții țerei și Episcopii prezenți, precum și cu celelalte persoane, în care timp corul seminarului intonă un imn școlar și diferite arii naționale.

Maiestatea Sa ceru a I Se presenta corpul profesoral al seminarului, adresînd cuvîntul fiecărui profesor.

Apoi, după-ce a semnat pergamentul de amintire, închină cupa cu II. PP. SS. Mitropoliții și cu d. prim-ministru, pentru prosperitatea celui așezământ, și trecu în urmă de vizită localul, exprimînd de mai multe-ori înalta Sa satisfacție cătră d-nii epitropi, pentru deplina buna lui stare igienică și pentru bogatul material de studiu cu care se află înzestrate cabinetele laboratorilor și salele de modele ale seminarului.

Maiestatea Sa, revenind în sala de ceremonii, bine-voit a mai convorbi cu persoanele prezente și de a pune întrebări elevilor ce erau așezați în sala de intrare.

La orele 12<sup>1/4</sup> Maiestatea Sa a plecat la Palat, după ce 'și-a exprimat cătră I. P. S. Mitropolit Primat și d-nii epitropi deplina Sa mulțumire pentru plăcerea ce a simțit de a asista la celebrarea primului jubileu al acestui ales așezământ de cultură aflat în deplină propășire.

### Incunoștințare.

Numărul de azi nu s'a mai trimis celor rămași în restanță (pentru N-rul de Duminecă) cu plata abonamentului pe anul 1898.

Cine dorește deci să aibă foaia, să bine-voiască a 'și plăti restanța și a 'și reînoui și pe anul acesta abonamentul.

Administrația.

## D'ale Slovacilor.

In numărul său de la 28 Ianuarie, sub titlul „Știri îmbucurătoare”, foaia slovacă „Národné Noviny”, își începe articolul de fond astfel:

Din diferite ținuturi ale scumpei noastre Slovacii căpătăm știri înveselitoare, că poporul se deșteaptă... Poporul începe a cere însuși hrană sufletească; a înțeles, că fără carte nu poate să se orienteze nici chiar în treburi ce privesc propriul și cel mai apropiat al său interes. Ear' cu înțelegera, că trebuie să învețe, vine și conștiința națională; și aceea ce îi era atât de indiferent, naționalitatea lui, începe să-i fie important, prețios...

„Pe cel slab fiecare îl nedreptățește, slăbiciunea așezîndu-l pe cel mai puternic la volnicie. Această slăbiciune o vom gonii numai prin întărirea conștiinței în masele poporului. Și tocmai în această privință am căpătat știri îmbucurătoare în punctul acesta au eșit la suprafață mai multe semne bune în diferite locuri. Prietenii nostri ne scriu, ca poporul însuși învinge strajnicele pedice, cari păreau de nebiruit, îndată ce numai cât de cât ajunge la cunoștință.

„Astfel într'o comună mare solgăbirul a impus, prin puterea sa discrețională, sâtenilor pe birul urgent de ei, voind să-și aibă în el instrumentul său.

Oameni nu s'au răsculat, n'au strigat, ci mai bine pe făcute în deplină înțelegere au oândit pe birul la *boycot moral*: nime nu vorbia cu el, fiecare îl ocolea din depărtare, pe care nimeni nu-l poate vedea cu ochi, nime nu-l poate oprî. Birul, nu încă pe deplin însălbătăcit, el însuși a înțeles starea de nesuferit în care se afla și a — abzis. Aceasta va să zică: oamenii au fost maturi și luminați, precum și dovedește, că față cu conștiința tare nu poate face nimic nici de puterea discrețională a solgăbirului. Nu i-a rămas acestuia decât un singur mijloc: șicanarea, tiranisarea atât a singuraticilor cât și a comunelor întregi. Dar' asta este un mijloc foarte trist, care se va timp și frânge în urma persistenței publicului...

Într'un număr premergător foaia slovacă publicase o corespondență din comuna slovacăască Petrovaț unde mai ales e dezvoltată și întărită conștiința națională. Pe lângă mai multe treburi și întemplieri, cari dovedesc aceasta, e și darea de seamă despre reprezentația teatrală, la care veniseră Slovaci din: *Novi Sad, Kisaci, Culpin, Lalița, Palanca, Solenci, Silbaș*, ba chiar și cu dinadinsul un tinăr arhitect din Buda-pesta, cunoscut ca naționalist aprins, deși are nume curat unguresc — *Harmincz*.

Așa de multe ori și de cu succes dau Slovacii din Petrovaț reprezentațiunii teatrale, încât în vara trecută și-au comandat la un pictor de teatre din Praga, decorațiile cu totul noue, care le vor ajunge încă în carnevalul de eștan.

În anul 1895, pe timpul expoziției etnografice cehe din Praga, câțiva oameni tineri, ziaristi și artiști de acolo înființaseră un „club pentru spriginirea Slovacilor”, care peste un an, sporindu-i-se numărul membrilor se transformase într'o „Reuniune cehoslovacă”, cu scop de a ajuta pe Slovacii pe cale culturală: prin înființarea de biblioteci, răspândire de cărți slovace printre Cehi, spriginirea studenților slovaci, fie la școlile înalte ori secundare din Boemia și Moravia; creșterea de meserie și din copii slovaci, aduși în Boemia, etc.

Zilele acestea reuniunea și-a ținut adunarea generală anuală, „peste așteptare de numeros cercetată”; dăm, precum urmează după „Nár. Listy” din Praga, următoarele date interesante despre decursul adunării:

Președintele reuniunii, un profesor de la universitatea cehă, zise despre scopul urmărit, că e „foarte real și peste măsură de important”.

„Colo, spre răsărit trăește o ramură slavă, cătră care trebuie să ne îndreptăm privirile cu atât mai încordate, cu cât e teamă, să nu se usuce și să nu se stingă”.

Mijloacele de căpetenie întru ajungerea

acestui scop sunt deocamdată cele următoare: a înființa biblioteci și a ajuta tinerimea studentească slovacă, studenților slovaci la școlile înalte din Praga, în număr de 26 s'a împărțit, în anul trecut 2270 fl., afară de aceea, studenților de la școala reală inferioară din Hodonin (Göding): 520 fl., ear' celor de la gimnaziul din Strajnițe 400 fl.

Ambele aceste orașe se află la granița Morava ungară, ba cel dintău este despărțit de orașul slovac *Skalitz* (Szakolcza) numai printr'un pod. Ba și mai mult: „Deoarece ce, dacă Slovacul inteligent are să lucreze cu succes în patria sa, are lipsă neapărată se știe ungurește, comiteul reuniunii a decis, ca o parte a mijloacelor sale bănești o va întrebuința pentru remunerarea celor ce se vor însărcina cu predarea limbii maghiare la școlile secundare cehe”.

## Krivány.

Întăia lui ascultare. — Krivány grăbește. — E chiar om cu rușine!

S'a făcut atăta zarvă cu sosirea lui, în cât parcă ar fi venit la Arad cine știe ce om mare. Ear' foile ungurești, de Marți începînd, de când Krivány, a fost adus și așezat în temnița d'aici, dau zilnic amănunte până și despre felul cum a prânzit Măria Sa dl Krivány, cel mai mare hoț domn ce s'a pomenit în veacul acesta în Ungaria. A mers chiar și vestea că atăta lume dorește să-l vadă pe omul acesta, care a făcut să se audă despre Unguri și Arad până chiar și în America, în cât e vorba să-l arate pe bani. De bună seamă că s'ar și aduna o sumă frumoasă, pentru-că nu e aradan și trecător prin oraș care să nu se ducă să-l vadă pe Krivány Măria Sa.

Decamdată nou e atăta, că Mercuri judele Dr *Körtvélyessy* a ascultat pe Krivány întăia oară. Marele hoț a recunoscut îndată toate păcatele, după care procurorul Dr. *Parrecz* a rînduit arestul preventiv. Când l'a întrebat dacă nu apelează în contra arestării preventive, Kriván a răspuns: „La ce? S'ar întăzia numai lucrurile!” Se vede că Krivány e grăbit. Credem și noi că ar voi să scape repede, ca apoi să se retragă, undeva în străinătate, în pensie bine-meritată, căci desigur a avut el grija să-și păstreze bani albi pentru zile negre.

Cercetarea judecătorească (instrucția) va face o judele de instrucție *Nyiró Géza*, îndată ce va fi sfrîșit cu cercetarea asupra celor întemplate la *Sántana*.

Alaltăeri când a fost dus la judele *Körtvélyessy*, trecînd din temnița dela comitat spre tribunal (prin curte), fostii colegi ai lui Krivány priveau dela fereastră. Marele hoț i-a salutat zimbînd ear' când a văzut că nici unul nu i primește salutarea, s'a făcut roșu, ca racul.

Se vede că are într'însul și câte o schinteie de rușine...

## Urmările...

Lui „P. Lloyd” (foaia de la 1 Febr.) i-se scrie din Baja următoarele:

„Urmările stricăcioase, care au isvorit pentru comerț și industrie din starea „afară de lege” sunt chiar enorme. Neguțătorii și fabricanții din străinătate nu voesc de loc acuma să facă vre-o dăruveră, fără bani gata, cu noi, cestia din Ungaria. Mai mulți neguțători din Baja, cari stăteau în legături comerciale foarte viudă cu Germania și alte țeri străine, se plîng acum, că primesc de acolo cu dăruveră circulare tipărite, în care se spune, că deocamdată comercianților din Ungaria nu li se poate face credit de loc”.



# Să luăm pildă.

Unirea protestanților. — Să ne fie de învăț. — Certe nefolositoare. — Unire frățească.

Profesorul dela teologia reformată din Pesta, Szöts Pál, a pornit o lucrare, nu de toate zilelele. A chemat o adunare care să și ținut, Marția trecută. Au luat parte la ea căpeteniile protestanților. Preoți reformați, calvini și evanghelici și-au dat mâna și au hotărât întemeierea unei *tovărășii protestante*. Președintele Szöts, d la început și pe de-a 'ntregul a spus, că nu contopirea celor trei confesiuni va fi țelul *tovărășiei*, ci lucrarea obștească a celor trei confesiuni, pe cale socială. Interesele de viață ale bisericii celor trei confesiuni vor alcătui țelul dorințelor și a muncii căpeteniilor intrate în *tovărășia protestantă*.

Că lucrarea începută de Szöts e pornită împotriva celorlalte confesiuni din țeară, n'avem cuvânt s'o tragem la îndoială, precum nu putem să-i luăm nici în nume de rău, că a chemat pe toți fruntașii celor trei biserici, ca să-și dea mâna și împreună să lucre.

Din porneala protestanților, proști am fi dacă nu am trage învățatură! Cel ce nu învață din lucrarea, din pășaniile altuia, nu ceară de la nime ca să-i zică om cuminte.

Noi, Românii, avem nenorocirea să fim împărțiți în două. Unii uniți, alții neuniți. Deosebirea între aceste două legi e așa de neînsemnată, că grosul poporului nici nu știe la adeică, de ce uni-s greco-catolici, ear' alți-s greco-orientali.

Cu toate astea, urmările acestei desbinări le suferim cu toții.

Intr'un sat, preotul unit e dușmanit cu cel neunit. Dascăli d'asemeni. Ei înșiși dacă-și trag seama, nu știu de ce se dușmănesc?

Poporul, de sub a lor ocărnuire fusă simte mai greu urmările acestei învrășmășiri.

Lucrarea bună pentru biserică sa ce o pune la cale un preot, e privită cu ochi răi de celalalt. Dacă lucrarea mai cere și jertfe de bani, preotul cel de altă lege începe a încurca ițele și poporul credul își lasă pe

părintele său în baltă și-l amenință, că trece.

De treceri de astea am avut nenorocirea, nu odată să auzim. Ele nu-s bune. Și nici preotului care și-a înmulțit turma cu fii uniți ori neuniți nu-i slujește spre *cinste*. O spunem verde, fiind-că din câte treceri s'au făcut, mai ales în vremea din urmă, s'au făcut nu pe cale *cinstită*. „Adevărurile credinței“ uneia sau altei confesiuni au fost numai un *paravan*, pentru-ca unul sau altul să își sporească numărul credincioșilor și cu numărul și venitele.

E o gheșeftărie și n'avem cuvinte îndestul de aspre d'a o osândi.

O zic aceasta, nu numai ca să fie zisă, ci ca să se *răteze pricina și să se desrădăcineze*.

Nu de *certe* avem noi lipsă, ci de *sprijin*. Sprijin, nu de la străini, ci sprijin împrumutat de la însuși credincioșii Români. Certe, lăsăm-le pe seama străinilor. Ne-am certat destul, de când ne-am desbinat.

Biserica ne e primejduită, școalele ni-se iau cu puterea, poporul înaintea foarte încet în bunăstare și în învățatură, și noi fruntașii lui să stăm d'a razna?

Menirea preotului e să sădească simțăminte curate în turma sa, să-i dea povețe spre binele și folosul lui și, cu un cuvânt, să fie dascăl adevărat de oameni virstnicii. Învățătorul, la rindul său, e chemat să împrăștiie lumina învățăturilor pe rozoarele cele întunecoase ale neștiinței.

Acestea însă numai așa le vor putea ajunge dacă împreună, mână n mână și frățește vor lucra.

Lucrarea lor însă să nu fie stânjinită de ceea a soților lor de altă lege.

Acum, mai mult ca ori și când, *luminătorii satelor* trebuie să-și dea mâna, ca să scoată pe bietul popor din neștiința de veci și să-l ridice din sărăcia în care a căzut, fie din vina lui, fie din a altuia.

Acum mai mult ca ori și când învățății de la sate să-și dea mâna și să lucre frățește cu cuvântul și cu fapta, căci prea adevărat este, că omul învață mult din faptele altora. Fapta protestanților din Pesta, slujescă-ne de învățatură; și să încetăm

odată cu zarva și zavistia dintre frați.

Am auzit pe țărani oftând: *a venit vremea de apoi*. Vorbeau despre neînțelegerile fruntașilor de la sate care nu lucrează după lege și pravilă.

Să facem odată, ca să nu mai vadă țeranul astfel de priveștițe și să îndemnăm pe cei tineri către o nouă viață, ca în unire să ne putem ajunge țelul cel mare: înaintarea în bine a neamului românesc.

Azi, cum stăm, nu stăm bine, căci neamul nostru nu e fericit, și nu e fericit, fiind-că nupoate fi mândru de toți fiii sei.

## Mănișor.

### Pagini din istorie.

A doua zi după cucerirea Smârdanului (13 Ianuarie 1878).

Toate țările turcești de la Smârdan erau cucerite. În satul vecin, însă, în Capitanovcea mai erau compăni de Turci, cari se mai sporiseră prin cei fugiți de prin redevetele Smârdanului.

Ai noștri purtau grija acestora. Se înseră de tot, și Românii simțeau că au să stea toată noaptea în picioare, ca nu cum-va să-i lovească Turcii peste noapte.

Soldatii erau flămânzi și oboșiți. Căpitanii compăniilor veniau rind pe rind la colonel și-i spuneau că soldatii n'au gloanțe, și la noapte va fi rău, dacă s'ar întâmpla să vie Turcii.

— Nimeni n'are gloanțe?  
— Unii au mai multe, unii puține, iar alții n'au de loc, răspunsă căpitanii.

— Așa e rău. Trebuie să aibă toți. Adunați toți plumbii, și vedeți căți sunt, apoi împărțiți-i din nou, dând tuturor soldaților deopotrivă.

S'a făcut așa, și au venit câte șapte plumbi de om.

Apoi își întăriră strejile de noapte, își rinduiră paza prin redevete și-n Smârdan. Cei mai muți n'au durmit cât a fost noaptea de mare. Gemetele răniților s'au auzit necontentit cât a fost noaptea, căci nimeni n'avuse vreme să-i adune. Răniții zăceau în amestec, Românii cu Turcii, cari cum îi apucase vremea și locul. Cei de prin sat, căți au căzut pe drum, s'au târît prin case și-au fost scutiți măcar de vnt și de umezeală, dar a fost nespuse de rău de cei-ce căzură pe câmpie.

Noapte a trecut în liniște, cu toate că era cu puțință isvodirea unei primejdii. Cei din Smârdan duceau grije să nu se fi ascuns Turci prin case și să sară asupra lor; cei din redevete vor ținti, dacă vor veni; iar cei-ce au mas în Inova, se temeau de apropierea Capitanovcei unde se scia că s'au înglotit taberele.

În urmă, tot cei-ce au tăbărit în Inova au dat de primejdie.

Abia s'a luminat de ziuă și a început să bată alarma. Toți ai noștri, de prin Smârdan și de prin redevete, săriră în picioare. Ce era la Inova? I-au isbit Turcii?

Pe drumul Capitanovcei se vedea răsărind o negură de pedestre turcească. Apucaseră drumul cu noaptea în cap, și venea desfășurându-se pe câmpie, cu două tunuri și cu Bașibuzuci călăi.

Când au fost la vr'o două mii de pași, s'au rinduit în linia de bătae și au început să vie tot mai iute și mai amenințator. Tunurile lor și-au deschis focul spre Inova, și ținteau bine. Când au fost la o mie de pași pedestreimea a început și ea să tragă cu puștile.

Era rău. Turcii veneau iute și mulți. Ai noștri erau puțini și n'aveau de cât abia câte șapte plumbi.

— Să stați în neclintire, zise colonelul și să nu tragă nimeni cu pușca. Lăsați pe Turci să se apropie pînă la treizeci de pași și atunci descărcați puștile. N'avem gloanțe, trebuie să ne batem cu baioneta.

Asta ar fi fost un chip de a mntui compăniile. Dar s'a întâmplat alt-fel, Turcii nu s'au apropiat pînă la trei-zeci de pași. S'au oprit la cinci sute de pași și trăgeau necontentit în ai noștri, rîndind și ucizînd.

Ai noștri au stat cât au stat în neclintire. Dar cât era să stea? Turcii puteau să tragă într'una pînă de seară, iar Românii să stea cu mâinile în sîn, lăsîndu-i să-i ucidă?

Flăcăii își perd răbdarea și fără de nici o poruncă încep să tragă spre Turci. O salvă, două, trei. Turcii își îndoiesc focurile și stau tot mai îndrăzneți, Românii își cheltuieră trei plumbi din șapte căți aveau.

Mai o salvă, mai una, și iarăși una. De geaba. Turcii steteau ca zidul și trăgeau cu minie, de scufundau pămîntul. Ei aveau cîte osută cinci-zeci de plumbi de om. Românii mai aveau cîte un singur plumb!

Atunci colonelul în desnejde trimite poruncă să vie alte compăni, nu ca ajutor, ci ca să schimbe pe cele-lalte. Compăniile care veneau aveau plumbii toți, adică șapte.

Puțin lucru. Iar alte compăni nu erau pe-aproape.

Dar una știam noi, și alta știau Turcii. De unde să bănuiască ei, că Românii n'au plumbi! Cum ar mai fi dat inima. Dar așa, când văzură pe câmpie alergînd compăni proaspete, Turcii se cutremurară. Credeau că vin să sporească pe cele-lalte.

Repede Turcii s'adunară, își întoarsă tunurile și o apucară îndrăg de unde plecară. Noi am fi putut să-i gonim drag de-a lungul câmpiei, să-ți fie mai mare dragul, dar lipsa plumburilor ne ținea pe loc. Nu ne da mâna să-i zădărim, ca nu cum va să se întoarcă și să ne cunoască din rara descărcare că n'avem gloanțe.

Dar dacă se întorc, măi băeți, mai mulți și mai cu virtute?

— Ne fac de rușine! Ia, chemați și pe cei din redevete să-i speriem măcar cu mulțimea.

— Nu vă temeți, flăcăi. N'au să mai vie. Mai bine e lîngă pilaf, la foc, de cât pe o străsnicie de ger ca acesta să bați câmpii

## FOIȚA „TRIBUNEI POPORULUI“.

### SFATURI BUNE.

De-ți va cugeta cine va rău și te va blăstema, tu vorbește-i de bine și nu-l defăima, căci cui ti ese din gură blăstămăle le cade în sîn ca ghemul și cine altui groapa va săpa, întâiu el într'nsa va cădea.

Ferește-te de certe și judecăți că tot d'aua e mai bună o învoială strâmbă de cât o judecată dreaptă. Nici te amestecă în cearta altora; căci mulți sunt care caută gâlceava cu lumina.

### Poesii populare.

(Din *comuna Berin*)

Hai să mor, să mor,  
Să mor, nană, Sămbăta,  
Să măngropi Dumineca,  
Să mă petreacă lumea,  
Să mă jelească mândra.

Cătănirea și, cătăni,  
Numai pușca de n'ar fi

Pușca și oțelele  
C'alea-mi mănă zilele  
Pușchița și panganelul  
C'ala mi-o mănăcat peptul.  
De curele încrucșate,  
Rău mă doare preste spate.

Cântă cucu Vinerea,  
Trec feciorii Dunărea,  
Doi cu doi alătura  
Și se uită'n sus și în jos  
Cum se veselesc frumos.  
Și să uită'n lung și lat  
Cum se veselesc cu drag.

Ofțerii veselind,  
Cătanele suspinând,  
Și mamele blăstămând  
Pre ei când i-a fost făcînd.  
Și din grai așa mi grăia:  
Mamă când am fost eu mic  
De ce nu m'ai omorît  
Cătănă n'as fi ugît.

Cătănă cu pușca-n spate  
Să alerg lumina toată.  
Cătănă cu pușca'n mână  
Să alerg lumea română.  
Cătănia l'ala-i bună,  
La feciorul fără mumă.

Frunză albă din sulfină  
Eu sunt floare în țară străină;

În mijlocul de grădină.  
Nici n'am frați să mă grijească,  
Nici surori să mă plivească  
Bolbocina m'o umplut  
La mulți bine le-a părut.

Iacă, iacă, nana pleacă  
Cu șofeiu după apă.  
Pune șofeiu pe chei  
Țuceti nană ochi tăi!  
Iacă, iacă, luna-i sus,  
La nenea-i vremea de dus.  
Iacă zorile se varsă,  
Școală bade, du-te acasă,  
Școală mândră de te 'ncinge  
Că ziua în pat te prinde.

Culese de Ioan Ghergulescu  
învățător.

(Din *Bănat*)

Frunză verde de trifoi,  
Vino bădiță la noi,  
Să te țin cu buze moi;  
Că bădița-mi place mie —  
Toată lumea bine știe;  
Dar' nu-mi pasă, las' să știe,  
Că-i fecior de omenie.

Nalt e badea subțirel,  
Parcă-i tras printr'un inel.  
Mândru-i badea la obraz,  
Ca neaua de pe izlaz.

Floare crescută 'n păhar,  
Badea meu fi păstorar,  
Ș-ar veni și n'are cal.  
— Vino bade pe picioare,  
Că ești tînăr ca ș'o floare,  
Vino calea jumătate.  
Jumătate-oi veni eu.

C'asa lăsat Dzeu:  
„S'ampărțim noi calea 'n două,  
„Să facem dragostea nouă“.  
Dracu, bade, ți de vină  
Că ți-e casa șindilită  
Și mândruța ți — urită,  
C'ai casă cu coș de piatră  
Și mândruța ți buzată  
Las'o bade 'n cucuruză!  
Să pască iarbă și frunze  
Să se subție la buze.

— Măi bădiță copil prost  
Dar' aseară unde-ai fost,  
— Unde-am fost am treit bine  
Cu mândruța lîngă mine.  
Frunză verde calapăr  
Doi feciori maică mă cer

Ei făceau glume, și au scieau, beții unde le stă capul.

Dar nu i-a lăsat Dumnezeu. Cam pe la amezai li s'a trimis din tabără două regimente de pedestriime și două de călăreți, ca oaste de sprigin, cu vr'o câte-va tunuri. Pîn'acum n'avusesă tunuri, iar călăreți puțini. Li s'au adus și plumbi destui.

Acum să vie Turcii, dacă mai îndrănesc! Și-au îndrăsnit. N'a trecut multă vreme, după sosirea ajutorului din tabără, și iată că departe, în zare, de drumul Capitanovcei s'au ivit iarăși batalioanele turcești, crescând mereu și răsărindu-se pe câmpie.

Turcii porniseră mai mulți și mai cu inimă. Se vede, că pleaseră cu toată puterea lor, că veneau iuți ca o furtună și cu oște de călăreți și cu tunuri. Iși îndreptau ghiulelele tot spre Ianova și spre podul de pe Delenca.

Cele două regimente de roșiori s'asvărliă atunci în coastele Turcilor, spre dreapta. Ce mai galop era! Sburau călăreții cu săbiile de asupra capului, de credeai că au să risipească pe Turci ca pleava.

Turcii s'au întors spre călăreți, și după felul cum s'au apărut, se cunoștea că vin spre Români cu multă urgie. Toată asvăr-litura vitejească a călărimii nu le-au putut rupe rindurile, și degeaba se tot îndesau călăreții în pedestriimea lor, că Turcii înaintară repede și cu puterea întreagă.

Atunci companiile noastre din șanțurile Ianovei pun puștile la ochi. Focul Românilor rărește șirurile mai din frunte ale Turcilor, trag tot mai repede Români, tot mai cu suflet și lupe să se cutremure, văzînd că Turcii în loc să și slăbească umbletul și focul, și-l tot iușesc, și vin amenințatori pînă la o mie de pași, pînă la opt sute, pînă la cinci sute cât au venit și astă dimineață, pînă la trei sute,

Era urgiea lui Dumnezeu, cum veneau.

— Să iasă dorobanții să le sară în coastel Au eșit dorobanții și cu multă iușime i-au isbit din partea dreaptă. Turcii se făceau că nici capul nu-i doare de dorobanți și se apropiu de șanțuri.

— Se iasă un batalion de pedestriime și să-i isbească și de cea-l-altă parte.

Batalionul a sărit cu virtute în coasta stîngă a Turcilor. Acum erau Turcii luați în foc de trei părți, dar gîndul lor era la șanțuri și s'apropiau mereu.

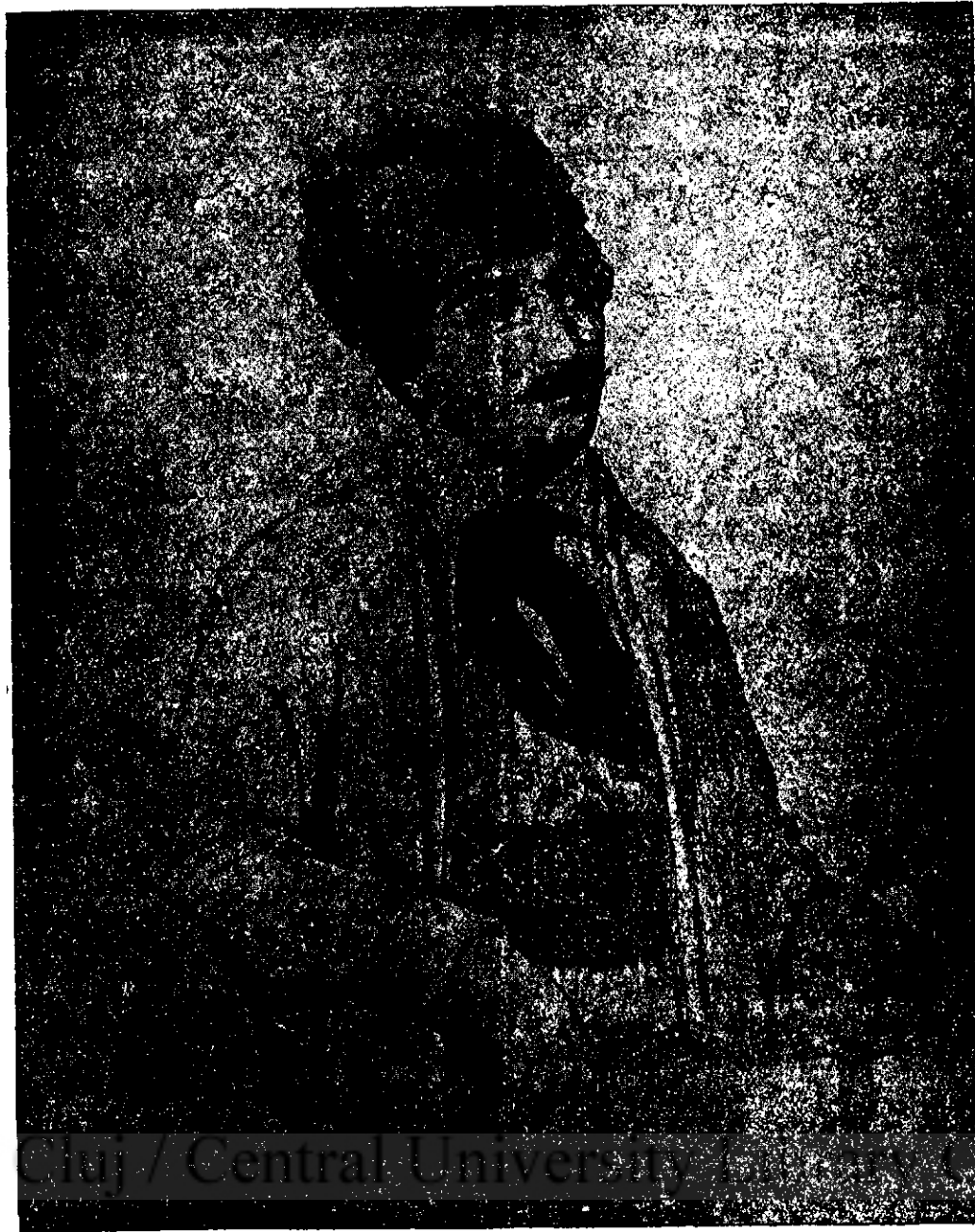
— Să se mai asvirlă odată călăreții și să-i înconjure, bătîndu-i din spate!

Români intrară în grigi. Turcii se opriră la o sută cinci-zeci de pași și trăgeau neconținut spre șanțuri. Să gîteau după semne, să s'asvirlă și cu baioneta. Și erau cumplit bătuiți din patru părți; din față îi împoșeau ai noștri din șanțuri, din amîndouă coastele îi strîmtoară pedestrașii cu puștile, iar la spate îi supărau călăreții cu săbiile. Și par'că erau jurați să nu să miște din loc, așa steteau înfepeniți pe loc.

— Săriți la tunuri, Români, și dați cu obuze și cu șrapnele.

Atăta le mai rămănea Românilor. Dacă nici tunurile n'o să-i scoată din sărită, atunci avea să se încingă o luptă piept la piept și — ferească Dumnezeu — Vidinul e aproape, și în Vidin vr'o patru-zeci de batalioane de Turci, care pot sosi cât ai bate în palme.

## AVRAM IANCU.



Cine n'a auzit de marele erou Iancu, de „regele Munților” și neîntrecutul luptător național dela 1848—49?

Cine, trecînd pe valea frumoasă a Crișului, nu s'a dus ori nu s'a oprit pe delușoru dela Tebia, unde sub umbra goronului lui Horea își

doarme somnul de veci cel care odinioară fusese mîndria neamului românesc ear Ungurilor spaimă?!

Dăm mai sus portretul lui, așa cum era la 1848, când condusesse pe vitejii Moți la atâtea lupte pline de isbîndă.

Cine-a îndreptat tunul românesc, bună mîna mi-a avut. Nu l-a îndreptat spre pedestriime, ci spre șiragul de tunuri turcești, cari băteau spre noi. Și ghiuleaua a mers așa de bine, că lovî drept în gura unui tun turcesc, și tunul sări departe pe câmpie și roțile lui sburară în toate părțile.

Tunarii turci au încremenit. Atăta le-a fost, și stringîndu-și tunurile au strigat Românilor: să ne vedem sănătoși, și au apucat la fugă în goana cailor spre Capitanovcea.

Pedestriimea lor, când a văzut tunurile fugînd, și-a văzut nădejdea pierîndu-le, și mai stînd cîtă-va vreme în foc, au apucat și ei pe urma tunurilor, adunîndu-și morții și rîniții de pe câmpie.

Ai noștri i-au urmărit cu gloanțe. Călăreții au sărit după ei și iar' fi gonit rîu, dacă nu le-ar fi stat în drum tunurile turcești. Tunarii fugiră pînă în marginea satului, dar' aici se opriră și întorcînd tunurile au început să bată largul câmpiei, așa că n'aveau larg destul călăreții noștri ca să alerge după Turci.

Ear' tunurile lor au stat toată ziua de gâlceavă cu tunurile noastre, abia spre seară s'au asuns în sat.

Această luptă a fost cea din urmă a pedestriimii noastre.

Toată oștirea turcească din Capitanovcea a fugit peste noapte în Vidin, așa că jur împrejurul Vidinului nu mai erau acum de loc oștiri turcești. Români au intrat în Capitanovcea și au așezat oaste pînă în Dunbre.

G. Coșbuc.

### Reuniunea învățătorilor rom. gr.-ort. din districtul Sibiu. \*)

(Dare de samă pentru „Trib. Poporul“).

Din Sibiu 1898.

(Urmare.)

Comisiunea aleasă pentru cenzurarea raportului general etc., prin referentul Demetriu Mosora, propune și adunarea decide: raportul general se primește de basă la desbaterea specială, ear' potrivit propunerilor comitetului: adunarea exprimă adîncă condolență pentru decedarea Es. Sale metropolitului Miron; dă expresie prin ridicare pentru repausarea vrednicului membru și president al despărțimentului Seliște, protopresbiterul Dr. N. Maier; propunerea membrului Dr. Vasile Boboga (deși president al despărțimentului Sibiu — lipsește dela adunare), făcută anul trecut, ca operatele menite pentru adunările generale, să fie publicate înainte de adunare cu 2 săptămîni și însoțite de recensiunile comitetului, adunarea generală — cu considerare la împrejurarea, că lucrările date publicității ar da privilegiu la discuțiuni adesea inutile și fără sfîrșit, și că „Foiaș Pedagogic“, ca între-

\*) Intârziată din lipsa de spațiu. Red.

Unu-i negru, unu-i bîl.  
Frunză verde de măr dulce  
După-l bîl maică m'asi duce,  
Frunză verde de măr acru  
După-l negru meargă dracu!

Frunză verde trifoiu lat  
Mult badea m'a supărat  
Când aseară îl vîzui  
Cu doue mîndre de-ai lui.

Culese de: Pavel Oproane,  
pedagog.

### ZILE DE EARNĂ...

În ceața zilelor de earnă  
Amurgul s'a lăsat,  
Și domnește-o pace adîncă  
Peste sat!

Ear' cornul nu mai sună 'n vale  
Căci earna e tîrzie;  
Speranțele 'mi sunt pierdute  
În letargie!

Un vuet trist, aud la geam  
E viscolul ce plînge,  
Pe cînd inima'mi de dor  
Se stînge!

### AȘ VREA.....

Aș vrea și eu și cît aș vrea  
Să te 'ntîlnesc odată,  
Să-ți spun că te iubesc ș'acum  
Tu blînd chip de fată!

Să mai privesc în ochii tei  
Ca 'n raze dulci cerești,  
Să mă îmbăt privind la tine  
Crîiasă din povești!

Și mîna să-ți—o strîng ferbinte,  
Ca să-mi pricepi iubirea,  
Ear' inimei să-i crezi, căci ea  
Urzește fericirea!

Aș vrea și eu și cît aș vrea  
Să mă pricepi acuma,  
Căci tu menită ești să-mi fii  
Iubită 'ntotdeauna!

Hunedoara

Nieu.

# 1848

## LUPTA DE LA FÂNTÂNELE.

(LEGENDĂ ISTORICĂ).

Vulturi, lei, tigrii setoși,  
Harapi albi și Feți frumoși,  
Și zmeii din laduri scoși,  
Și dușmanii nemiloși  
Stat'au pitulați, fricoși  
Naintea voastră, strămoși!

I.

Kossuth sfătuește cu Maghiari cărunți...  
Ear' solia pleacă pîn' la Iancu 'n munți.  
— Kossuth mă trimete, să-ți spun salutare,

Să grăbești la dietă fără de-amănare,  
Că ori-ce dorințe ți-le-a asculta,  
Dacă tu uni-vei cu noi oastea ta,  
Ca scoțlad de-odată sabia din teacă,  
Să lovim de-odată oastea austriacă;  
Altecum brațul nostru tare din strămoși,  
O să pustiască munții tîi frumoși!  
La acestea vorbe Iancu cel viteaz  
Rupe de pe sînu-i pacnicul rîteaz:

— Spune tu solie l'al vost beliduce,  
Că la sfat cu Kossuth, Iancu nu se duce,  
Că eu de la dînsul nu doresc nimic  
Și că nu-i sunt prieten, ci-i sunt inamic!  
Pentru mine însu'mi, n'am nici o dorință;  
Dar' mi-a dat națiunea mare datorință.  
Față de 'mpăratul și Principele nost  
Credincios Românul este, cum a fost.  
Ear' acel potrivnic, ce-l va pune sfîntul  
Să-mi calce hotarul, va mușca pămîntul!  
Deci, decât în Pesta, și la sfat cu voi—  
Mai curînd vedeane-vom pe câmp de  
răsboiu! —  
— Dar' ce veți opune armelor maghiare?  
Îl întreabă solul cu o îngîmfare.

— Vom opune brațul, ferul de la plug!  
Dar' Românul nu va, să mai tragă 'njug!..  
Apoi solul pleacă... și se 'ntoarce iară,  
Aducînd cu sine oastea cea maghiară.  
Iancu prinde veste și naintea lor  
El ridică 'ndată feara moților.  
Bravul cu eroii la fronturi se 'ndeasă...  
Peste munți se 'ntinde o negură deasă.  
Mierlele 'și inecă cîntul în suspin,  
Riturile seacă, de pașul străin...

II.

Vasvâry străbate pîn' la Fântânele  
Cu trei mii de Unguri și cinci tunuri grele



prindere particulară, nu poate fi îndatorată la publicarea tuturor articolelor, ce i-ar veni în această materie — n-o acceptează; potrivit propunerii comitetului adunarea generală hotărăște, ca învățătorii, cărora li s-au înapoiat anii trecuți lucrările spre întregire, se fie recercați a înainta acele lucrări comitetului, spre a putea fi publicate; cu ces-tiunea introducerii uniformității în cântările școlare, comitetul este însărcinat a face tot posibilul pentru colectarea texturilor cântă-rilor mai usitate; s'a aprobat hotărârea co-mitetului, conform căreia învățătorului bol-nav Oprea Petru din Sibiel, i-s'a votat un ajutor de 50 fl.; la discuțiunea asupra ces-tiunii introducerii uniformității în îmbrăc-mintea învățătorilor, iau parte: prof. D. Comșa, pres. Dr. D. P. Barcianu, prof. Dr. Stroia, Inv. D. Lăpădat, Marlan (Gurartului) I. Muntean, I. Popa etc., după ceea-ce adu-narea primește introducerea în mod facul-tativ a uniformei purtate de *preparanzii din seminarul „Andreian“*; conform propunerilor înaintea adunării generale în anul trecut de v. pres. Dr. P. Șpan, adunarea generală so-licită compunerea unui conspect al cărților, ce au să intre în bibliotecile școlare, cum și introducerea cultivării florilor în școalele de fete; în ceea ce privește încassarea ta-xelor restante, se hotărăște, că după ce va fi deplin lămurită chestiunea existenței mai departe a Reuniunilor, oficiile protopopești să fie recercate a încassa taxele; ca un punct de remarcat este hotărârea adunării generale, ca Reuniunea să aboneze pentru suma de 100 fl. pentru 33 învățători lipsiți de mijloace, dar' cu interes, 33 exemplare din „*Foia Pedagogică*“; prin depărtarea din Sibiu a parohului George Bobeș, postul de controlor devenit vacant a fost provăzută de prof. Dem. Comșa, pentru ceea-ce adunarea îi votează mulțumită; pentru socotelile pro 1897 în regulă purtate și documentate, s'a dat comitetului absolutul și s'a stabilit bugetul pro 1899.

În afacerea susținerii și pe mai departe a „*Reuniunii*“, adunarea basată pe o hotărâre Consistorială din anul de față, prin care autoritatea superioară recunoaște, că Re-uniunea desvoaltă roditoare activitate; pe împregiurarea, că prin susținerea și pe mai departe a Reuniunii, nu se detrage absolut nimic din valoarea „*conferințelor*“, puse la cale de Sinodul din a. c.; mai departe pe concludus congresual (regulamentul pentru administrarea învățământului din școalele noastre confesionale din metropolie), prin care se dispune înființarea Reuniunilor la noi; apoi pe împregiurarea, că în *eparchi-ile sufragane există Reuniuni*, și mai pe sus de toate basată pe considerantul, că prin Reuniuni corpului învățătoresc i-se dă

Dar' tribunul Corcheș nu se dă 'napoi, Ci cu patru sute de Români eroi Le ese 'nainte și-i lovește 'n față Cu crivețul morții viul cald le 'ngheață. Și de-atâta moarte, și de-atâta foc, Soarele vîzîndu-i sta uimit în loc. Din ce cad dușmanii, lupta se aprinde. . . Dar' tribunul nostru din șir se desprinde, Prin oastea dușmană trece ca un jar Pîn' la comandantul neamului maghiar, Și 'nvrînd toporul cu mâna-i sigură, Îi râtează capul dintr'o lovitură. Cu frîul în mână, stînd p'un cal arar, S'a vîzît prin luptă trupul far' de cap. . . Soarele-i la culme. Lupta se rărește. Steagul roș se pleacă și se umilește Și 'n locu-i răsare crucea de mormînt. . . Ce tainic șoptește: *pace pe pămînt!* . . .

III.

Corcheș dă raportul lăncului pe munte: — Am ucis dușmanul care venia 'n frunte, Far' ostașii noștrii, bravi marișelani Au ucis tot insul câte trei dușmani. Rămășița oastei crude și barbară Cu steaguri plecate a eșit din țară! — lăncul îi răspunde: Să trăești, tribune! Lupta ta se adaugă la fapte străbune! Laurul națiunii, ce ți-l dau azi eu,

ocasiune la îmbogățirea cunoștințelor in-dispensabile hotărăște: *susținerea și pe mai departe a Reuniunii cu adausul, ca fiecare învățător se-i dea tot spriginul necesar, ear' comitetul să întrevină la mîritul Consistor archidiececan, cu rugare să permită funcți-onarea Reuniunii în cadrele statutelor.*

După toate aceste venind la'ordinea zilei reportul comisiunii în chestia corespondenței din nr. 266 al „*Gazetei*“, presidentul Dr. D. P. Barcianu, se retrage de la presidiu și părăsește sala, ear' cu conducerea per-tractării însărcinează pe profesorul Dem. Comșa, după aceea dășteptul și zelosul raportor al comisiunii, dl D. Mosora prin cuvînto pline de indignațiune la adresa corespondentului „un învățător“ arată pe scurt cuprinsul corespondenței-pamflet, că-reia îi dă cetire.

În această corespondență cu tendență a tusinua atât în sus, cât și în jos — să susțin următoarele insanități: că domnii Dr. D. P. Barcianu și A. Galea, în numele „biroului comitetului“, au tipărit o convo-care, prin care concheamă pe 5-6 Dec. adunarea generală a Reuniunii, contrar dispozițiilor sinodale și consistoriale cari au cassat Reuniunile. Spre a dovedi această aserțiune a sa, corespondentul alătură pen-tru redacție și un exemplar al convocato-rului; vezi Doamne, ca să se convingă și redacția de abusus comis de convocatori.

Un dascăl de la sat.  
(Va urma).

Invitare la abonament

Decshidem prin aceasta abonament pe *Quart. I* respective *semestrul I 1899* la

„TRIBUNA POPORULUI“

Condițiunile de abonament, însemnate și în fruntea foii, sunt cele următoare:

În Monarchie:

Pe un an . . . . .	fl. 10.—
Pe 1/2 an . . . . .	„ 5.—
Pe 1/4 an . . . . .	„ 2.50
Pe o lună . . . . .	1.—

Pentru România și străinătate.  
Pe un an . . . . . franci 40.—

NUMERII DE DUMINECA pot fi abonați deosebit, ca foaie pentru popor, cu 2 fl. pe un an, avînd

o întindere de 8 pagine: cele 4 pagine ale foii de zi, plus un adaus popora de 4 pagine.

Domnii cari se abonează la foaia de zi cu 10 fl. pe an, nu au să mai plătească nimic pentru adausul po-poral dela numărul de Dumineca.

Administrația  
„TRIBUNA POPORULUI.“

DIN BANAT.

Declarațiune.

Subscriții solemn declarăm, că pre-otul nostru Silviu Bichicean la ultimele alegeri dietale, cu tot de-adinsul ne-a sfă-tuit și îndemnat a nu abandona pasivitatea, căci ar fi un lucru și o faptă neromânească votarea.

Nereu, la 9/21 Ianuarie 1899.

Luca Sirbu, Iuliu Fleșeriu, Eremie Mezin sen., Eremie Mezin inv., Axentie Popovici, Eremie Fumor. Stefan Minișan, Lazar Mihaiu.

Rectificare.

Deoare ce anonimul „Adevăratul Ne-reanț“, în corespondența sa din Nr. 5 de la 8/20 Ianuarie 1899 a „*Tribunei Po-porului*“, își permite unele întrebări la adresa mea, în următoarele îi servesc cu răspunsul meu:

1. „Unde Vă este preotul?“ Ar fi in-modestie să-i răspund, îi răspund însuși alegătorii, că nu am obiceiul a dormi.
2. „Cari sunt căile lui?“ La aceasta întrebare a „adevăratului Nereanț“, care asemenea buhei iubește întunerecul și fuge de lumină ca să nu fie cunoscut, declar că e sub demnitatea mea să stau cu el de vorbă.

Nereu, la 11/23 Ianuarie 1899.

Silviu Bichicean,  
parochul Nereului.

Pentru vitejie, e sărutul meu. . . ;  
Învîngînd dușmanul ai făcut bravură,  
la deci moștenire și-alui armatură!  
Cei ce vor să ieie țeara de la Moși  
Vor primi răsplată groapa de trei coși! . . .

Romănuț Bortosiu.

G H I C I T U R I \*).

Un om a avut în grădina sa epuri și găște, Vecinul seu îl întrebă: Măi vecine Ioane, câți epuri și câte găște ai? La aceasta, dîn-sul îi răspunde: Știu, vecine, că am 36 ca-pete epuri și găște la olaltă; și cari capete au 100 picioare. Socotește, câți epuri și câte găște?

Un copil întrebă pe tatăl seu câți ani are. Tatăl seu îi răspunde: dragă, socotește câți ani am: înainte cu 7 ani eram de 7 ori mai bătrîn de cum erai tu atunci; și

\*) Numele celor ce vor deslega aceste ghicături le vom da în foaie. Deslegările să se trimită pe cărți postale deschise.

de acum în trei 3 ani voi fi de 3 ori mai bătrîn ca tine, cum vei fi tu atunci? \*

Un copil zice altui copil: dămi din nucile tale 5 și atunci voi avea de 3 ori atâtea nucii ca tine. Ba dămi tu 2 din nucile tale și atunci voi avea de 5 ori, nucii ca tine zise cel-alt?

Câte au avut unul și câte altul?  
Forotic la 12/24 Ian. 1899.

Martin Ciulin.

Doi oameni aveau a împărți 10 HL. de vin în două părți egale, și nu aveau la îndemînă alte măsuri, afară de un butoiu de 3 HL. și unul de 7 HL. și cel de 10 HL. Cum au împărțit ei vinul de-au dus fiecare 5 HL. acasă?

Ioan Luchifia.

Cum pot împărți 5 oameni 5 ouă așa ca să vină fiecărui om câte un ou întreg și totuș să mai rămînă un ou în blid?

Trimisă de Dimitrie Albulin, Bencec.

Nereu, la 12/24 Ianuarie 1899.

În rubrica „Din Banat“ a prețutului ziar „*Tribuna Poporului*“ de la 8/20 Ianuarie 1899, un oare care erou de după tufă, sub anonimul: „Adevăratul Nereanț“ se leagă și de persoana mea, și îmi face unele învinuiri. Pentru clarificarea și mai bine criticarea lucrului, și pentru a ne cunoaste și din trecut, îmi permit a face puțină reprivire asupra alegerilor de reprezentanți comunali încă din anul 1895.

Fiind și pe acel timp jude și vîzînd conlocutorii germani, că cu greu pot ca să învingă ei, au încercat a face cu mine un pact ori înțelegere. Eu în considerare, că suntem și noi și germanii națiuni asuprite, am stat de vorbă cu ei, dar' am cerut, că deoarece-ce suntem noi Români 900 suflete să primim 3 reprezentanți ordinari, ear' ei fiind 600 suflete să primească numai 2, căci astfel ar fi și o proporție oare care. El nu astfel au înțeles pactarea, ci ei să primească 3 și noi 2; ceea ce eu nu puteam se primesc că ar fi fost necorect. Drept aceea în conșlegere cu învățătorul, — căci preotul era bolnăvicios, — am convocat alegătorii români în școala noastră și le-am comunicat și lor dorința germanilor. Vîzînd însă și ei, că ar fi necorect, adunarea de-cise a se candida 5 ordinari și 3 suplenți, tot români, d'obligându-ne cu toții a și vota cu ei.

Acum, „adevăratule Nereante“, de ești acela, poftim și îmi arată oare nu partida condusă de George Oprean a fost care și atunci a votat contra candidaților noștri Români? Îmi vei reflecta poate că nu a avut vot. Da, susțin și eu, dar' chiar cu atât mai condamnabil, că mergea și intimidă oamenii ce își făcuseră case pe locul frate seu, că de nu vor vota cu germanii, nu vor căpăta contract pe locuri. O forțare ce la multe ocațiuni s'a făcut folosință de ea.

A mai contribuit apoi și împregiurarea că capul partidei voastre, mergînd în odaie a rugat pe șpanul se lucre și el. El apoi în directe a spus lucrătorilor, că de nu vor vota cu nemții, nu vor mai căpăta grâu spre al secera, nici cucuruz spre săpare. Ce fuse urmarea? trist, dar' adevărat, că am căzut cu toți candidații Români, și a reușit lista contrară nouă.

Eată dară adevăratule recte neadev-eratul Nereanț că mirarea îți este neba-sată, căci tot suntem slabi, pentru că reul vostru de acum 3 ani făcut nouă, și acum trebbe să-l simțim, pentru că deși au fost candidați în lista germanilor de acum 3 ani 2 Români, aceia spre rușine au fost și vor fi în totdeauna coadă de topor, căci vor fi făcut și ei jurămintul pe care și de astădată George Oprean în școala germa-nilor îl propusese românilor adunați acolo, că adevă de și sunt Români, dar' în șe-dințe se fie germani și se țină strîns cu ei. Deci constat și eu cu George Mezin, că da la o eventuală alegere de notar ori scriitor suntem slabi și nu putem face nimic, că păcatul vostru de acum 3 ani se răsibună acum asupra noastră. Îmi place însă că una tot recunoști. că adevă a-ți intenționat a ne face rău, și reul acela sigur nu mie, ci celor vre o 90-100 de alegători Ro-mâni, cari s'au luptat contra listei voastre.

Acum deci să vedem cum sună cîntecul și la alegerile din anul acesta? Zici sti-mată tufă, că eu așa dori ca reprezentanții să-mi fie uneltele oarbe? Fiind adevărat Nereanț trebuia să știi că cu finea anului 1898 mi-a expirat mandatul de jude, și deci ar fi fost absurd că ca om. azi liber, se mîn apa pe moara protopretorului con-tra voinței generale a poporului Român. Apoi trebbe să știi ca adevărat Nereanț, că preotul în conșlegere cu învățătorul a con-vocat alegătorii în școală, și nu eu. Ale-gătorii ei singuri și-au ales candidații, fără ca eu se fiu vorbit nici o vorbă. Dreptul lor a fost și nu m'am ingerat spre a-i forța, și candidații aleși au fost propuși de Români și de ei și aleși, Acestea nu le

și? ori că neadeverat Nereant fiind nici nu și le-au comunicat nimenea? căci nu le putem ști, nefiind partizanii lui George Oprean în școala noastră, ci spre rușinea lor a fost în cea germană. Zici mai de parte, nostimule erau după tufă, că în lista voastră au fost persoane independente. Să-ți spun curatul adevăr. Cetind acest pasagiu a trebuit cu hohot să rid, — căci nu-mi încapă nici azi în cap grosolana minciună și naivitatea voastră. Ori poate nici nu pricepeți ce va să zică independent? Oare notarul comunal e independent? Oare notarul lucră contra pretorelui? că de ar fi așa, a și crede și eu minciunii tale, dar deoare-ce și astăzi e negru de supărare notarul le reușita noastră și căderea voastră, trebuie să-ți mărturisesc că voi sunteți seducătorii opiniei publice, căci nu-mi pot închipui cum notarul ca subaltern să lupte contra șefului său, a protopretorului. Ba să-ți mai spun eu ce nu știți, la alegerile de antiste, de eram favoritul și unealta protopretorului, sigur îmi făcea placul și ne candida pe judele ce eu îl doriam, dar protopretorul neluând în considerare dorința noastră, a candidat pe fratele de cruce al notarului și al lui George Oprean. Deci neadeveratul Nereant, cu-i faci pe plac? Pretinului ori nepretinului, favoritul ori celui ce-l urzești? Estă deci că voi sunteți favoriți. Scoateți paiul din ochi și apoi voi vedea adevărata stare a lucrurilor. Acum permite-mi, deoare-ce îți place a te abate de la alegerile comunale, și te legi mai mult de cele dictale, se și arăt și pasivitatea lui George Oprean. A trebuit să fie pasiv, căci neavând avere, nu avea nici vot. Vom vedea însă la proximele alegeri că oare cum va fi pasiv, când azi e pretinul notarului, ear' pe parochul îl va lăsa. Oare mai de grabă va fi notarul pasiv ca preotul???? Că a indemnă pe alegătorii la pasivitate, cu greu cred, căci chiar aceia asupra cărora putea să influențeze, fiind cu el rudeni, chiar aceia au fost primii la urna guvernului.

Susținu că am fi conduși de ură și supărare pe închipuitul inteligent George Oprean? E mai mult ca absurd. Nu e nici frumusețe nu e nici putere, nici avere și deci nici basată ură. Că e contra noastră? Scurt, cui se închină, a lui să fie. După toate aceste adevărate, recte neadeveratul Nereant, spune șoptitorului că minte, și de nu ești lepore fricos, ieși din tufă și jos cu masea, căci omul curat și conștiu de faptele sale nu are lipsă de umbră și întunec ci ese la lumină. Pavel Fumor.

## De la Sate.

### O petrecere frumoasă.

Bazoș.

Petrecerea arangiată de bravii tineri coriști, sub conducerea zelosului Inv. A. Bădescu, a fost una dintre cele mai frumoase și mai bine succese, ear' concertul începând cu această petrecere prin variațiunea diferitelor piese bine alese și cântate a dovedit dibăcia dlui diriginte și însuflețirea tinerimei ce o manifestă față de cântare.

Corul de plugari, bine dirijat în număr de aproape 90 persoane începe „Astăzi firea apelor” — după care dl Bădescu urcă bina și rostește un cuvânt de deschidere în care accentuează necesitatea culturii și foloasele mari ce le aduce ea omenirii, arătând că omul fără învățatură este un element mort și dispărent într-o semenii săi. Gratulez dlui diriginte pentru succesul și executarea corectă a pieselor musicale în genere — dar' nu pot trece ca să nu amintesc în special câteva puncte din programa bogată și variată.

Frumos și cu deosebită precizie au fost executate „Sârba” cor sextet de V. Magdu, „Maș mărta”, cor sextet de T. Popovici, „Brăul popilor” cor sextet de G. Musicescu, „Lugojana” cor sextet de I. Vi-

du, Nevasta 'care iubeste' cor sextet de G. Musicescu cu acompaniament de fisarmoniu, „Româncuța” cor quartet mixt.

Se înțelege că publicul a fost entusiasm și a erupt în aplause îndelungate de farmecul acestor cântece populare.

Având petrecerea loc în sala de învățământ a băceților de acolo, petrecerea a decurs în cea mai mare bucurie a inimii până în d'albele zori.

Intre pauze vr'o câțva tineri coriști, au jucat frumoasele jocuri naționale cu mult foc „Bătuta și Călușerul” înbrăcați în specialul și prețiosul costum național.

Atât venitul moral cât și cel material este pe deplin satisfăcător, ear' corul tinerimei zeloase promise multă speranță în viitor.

Un oazpe.

## APEL

### cătră întreg publicul românesc.

Încă în anul 1892 s'a pus basă la o „bibliotecă populară” în comuna Măderat și cu timpul s'au înmulțit destul de modest, cu cărți de cuprins moral, economic și istoric. Acum însă cărțile sunt cetite toate, de cătră toți căți știu ceti, și am avea lipsă de altele, dar' aflându-ne anul acesta rău, nu dispunem de bani ca se ne cumpărăm.

Pentru aceea, recurgem la bunăvoința Onor. public românesc se binevoască a dona bibliotecii noastre cărți acomodate, pentru poporul de la sate.

Măderat, (u. p. Pankota) la 7 Ianuarie 1899.

Cu stimă:

Petru Vancu,  
învățător.

## PARTEA ECONOMICĂ.

### Povețe economice.

Intrebuințarea grâunțelor și a bucatelor stricate de foc. Ovėsul scăpat de foc. Il putem întrebuința în următorul chip: mai întâiu cu ajutorul unui ciur îl vom curăța de toate mlozurile, bucățile de țigla și de rămășițele de cărbuni. După aceea îl vom vântura bine, așa ca toate gunoalele și prăful din ovės să se îndepărteze. Il așezăm apoi la un loc, unde să-l tragă boarea. După vre-o opt zile mirosul de arsură se pierde aproape de tot; chiar de tot să-l alungăm, nu să prea poate. Dacă e cu patință să-l punem la soare, e și mai bine. Ovėsul astfel curățit e foarte bun nutremânt pentru boii de jug, pentru vitele, porcii și oile ce tăiat; vițelilor încă li să poate da astfel de ovės. La vite de prăsiță și la cele de lapte să nu se dee, căci mirosul de arsură din ovės, îl capătă și laptele. La fân nu să poate să îndepărțăm mirosul de fum. Vitele nici nu prea mănca astfel de fân ars, dacă totuși l'ar mânca, numai le-ar strica, de-accea nu e bine, nici macar să se aștearnă vitelor. (e.)

Frunzișul ca nutreț. Un plugar neamț a făcut încercări ca să-și nutrească vitele cu frunziș. Încercarea a avut bun sfârșit. El a tăiat frunzele cu o mașină de ei alcătuită, apoi, pentru-că să le poată ține vreme mai îndelungată, le-a acrit într'o bute. Pentru nutreț sunt potrivite ori ce frunze, afară de unele, de pe arbori, la cari frunze vitele nu le pot suferi mirosul. Acelaș plugar neamț a dovedit, că nutrețul de frunze, muguri, e mai puțin costisitor și mai hrănitor ca nutrețul d. p. cel al ierburilor păioase. Vitele îl mănca bine și le place, fără d'a să îmbolnăv. Fără îndoială nutrețul cu frunziș e de cea mai mare însemnătate. (e.)

## Știri economice

Goană în potruva prăvăliilor de consum. În potruva binefăcătoarelor prăvălii de consum, de care noi Români, durere, d'abia avem vre o 7, zi șapte, deși suntem trei milioane de suflete, s'a pornit o goană prin toate părțile țării unde sunt Jidani. Nu le pot suferi, fiind că ei sunt talăturați și striviți și unde să deschide ușile unei prăvălii de consum, ceea a Ovreurului bancrotează, căci nimenea nu-i mai deschide ușa. După Camera de comerț din Șopron și după cea din Arad și Cașovia a urmat cea din Timișoara. Ovreurul Keppich Manó din Caransebeș s'a sculat în ședința din urmă a Camerei și a vorbit în potruva prăvăliilor de consum. Bagseamă prăvălia românească „Severineana” din Caransebeș a băgat fiori în perciunatul Keppich, care vede în această prăvălie ruinarea „geștelului”. Camera, alcătuită mai numai din Ovrei, a primit propunerea perciunatului, ca să se scrie la ministru, să restrângă lucrarea prăvăliilor pe acții. Prăvăliile însă tot se vor spori, căci cu lucrări în Jerichon numai s'a putut răspunde. Preoți și învățători și voi toți căți fruntași vă place să vă numiți, întemeiați prăvălii românești, ca să scăpăm din ghiarale nesațioșilor străini! (e.)

În potruva tovărășiilor de consum. Camera comercială din Arad înboldită de cea din Șopron a pornit goană în potruva tovărășiilor de consum și a scris ministrului, ca să pună piedeci întemeierii unor însoțiri atât de folositoare; sau dacă și mai pe de parte se va da voie, ca să se întemeieze tovărășii de consum, atunci aceste prăvălii să nu mai aibă dreptul d'a vinde și altor mușterii, decât numai și numai părtașilor din însoțire. Să înțelege că jidani geșeftari sar bucura foarte, când li sar face pe plac. Să pare însă că nu toate camerele vor primi rēul sfat ce li sar dat de cătră ovreii de la Șopron și în deosăbi de cătră cei de la Arad. Căci camera de comerț din Beszterce-bánya, sosindu-i și ei circulara, nu sa grăbit cu primitul, ci a însărcinat o comisie ca să răspundă obraznicelor propuneri eșite din minte ovrească.

Carne de cal din America în Germania. După cum scrie „Berliner Tagblatt” un om din Somerville, în America, a cerut voie dela oraș ca să tuc în belitoare pe fiecare zi câte 120 cai, a căror carne împachetată bine, să o trimită în Țeara nemțească. Foile nemțești se tem, că se face concurență țărănilor nemți. Țărăni nostri — mulțumii Domnului — încă n'au ajuns să mănca carne de cal. De vită, s'au de galițe, dac'ar mai mânca din când în când, n'ar strica!

Comitatul Pesta pentru însoțiri. Mai mulți fruntași din Pesta, între cari și contele Károlyi Sándor, au pus la cale o adunare, cu țel d'a întemeia în Pesta o prăvălie mare din care să-și aducă marfa toate celelalte prăvălii din comitatul Pestei. Tote dată în adunare s'a propus, ca comitatul să dea 100 000 fl. pentru ca să se întemeieze prăvălia centrală. Ungurii, care nu au așa mari temeuri d'a-și întemeia prăvălii (însoțiri), fiindcă nu sunt așa cutropiți de Jidani, lucră din răspuțeri, ear' noi Români, care mai mare lipsă avem de însoțiri și de prăvălii curat românești, stăm cu mâinile în sin și ne uităm cu ochii nostri cum averea românească se străcoară în punga Ovreurilor nesațioși.

Prelegeri din albinărit. Aflăm că în aceste din urmă 2 săptămene, trimisul ministerial, Forgács Lajos, a ținut prelegeri din albinărit la seminarul din loc.

### La cestiunea căsătoriilor Românilor cu străine.

Primim următoarele șire: Raportase mai dăunăzi decedatul Don Rodrigo fericitului V. Alexandri despre păcatul acelor tineri români, cari fericesc copile străine de

neamul și legea noastră, neglijând pe Românele cele mai dragălașe. Nu de mult s'a dus Rodrigo dela noi, dară în timpul cel scurt dela pierderea lui s'au mai întâmplat și urzit atâtea fapte regretabile în privința căsătoriilor, că dacă Don Rodrigo ar fi acum între cei vii, de sigur ar muri subit și fără să fi duelat, ci de supărarea că mulți tineri români, de altfel cu minți, în momentul cel mai însemnat pentru crearea familiei, deci și pentru viață, devin infideli și trădători națiunii, ba unii și religiei lor părintești. Lor li-e foarte grijă ca nu cumva străinele și veneticele lingușitoare să rămână fete bătrâne și apoi să ducă „supărăcioasa veste” neamurilor, încolo de pe unde au pribegit, că „Românul nu e filantrop și este negalant, neprevenitor”. Una din aparențele cele mai regretabile în viața noastră socială și națională e perpetua înstreinare de neam și lege a multor bărbați români porecliti „culți”, prin dauna care o cauzează națiunii, luând de soții mucri străine de neamul, adesea și de legea noastră. Dacă ne întrebăm care e motivul înstrăinării acestor tineri, aflăm că vina nu zace în copilele române sau în părinții acestora, ci înșiși miri poartă vina la regretabila aparență. Referințele materiale cât și sociale la Români Bucovinei\*) sunt cu mult mai favorabile decât ale acelor femei noue străine, care li-i primesc cu fel și chip de amăgiri pe tinerii români, li seduc și-i prind pentru favorul și bună starea lor. E lucru constatat, că omul e cu atât mai cult, cu cât mai tare ține prosperarea națiunii. Durere însă ca mulți dintre Români, dintre cari aproape exclusiv „inteligenti”, comit fapte dăunăcioase națiunii. În cele mai multe cazuri însă și bisericii lor, luând de soții copile străine. Nu numai că respectivii „foști Români”, dară și descendenții lor devin în urma astor fel de căsătorii micste, străini de neamul, și luând cununia în biserică străină, și de religie lor. Evenimentele acestea se petrec aproape exclusiv la persoane, cari ocupă posturi publice, persoane cari au trebuit să poseadă cultură superioară celei a poporului de rând. Posesiunea culturii perfecte în sensul mărginit rerere și posesiunea culturii inimii. Acei indivizi însă, cari desconsideră națiunea proprie în o măsură atât de mare, încât nu numai că nu și împlinesc datoria prin stăruința pentru prosperarea intereselor naționale, ci să încumetă ai periclită existența, nu posedă nici urmă de cultură a inimii. Prin lipsa culturii cordiale decad numiții indivizi atât de nenorocit, încât stau pe urmă adânc sub nivelul culturii populului. Țărăni români, afară de cât va țirgoveți nenorociți, nu s'au căsătorit nici când cu polece sau șvaboice. Cum pot să se intrunească deci noțiunile „cultură spirituală” cu „totală lipsă a culturii cordiale”? Așa niște indivizi devin pentru națiunea română niște Ephialtes cu atât mai periculoși, cu cât numărul lor se înmulțește. Pe copilele române cu creștere bună și retrase, rățăciții le numesc „neatrăgetoare, tampo, ba chiar „proaste”, pe căd obraznicile străine trec de „geniale”. Românele cari nu se fălesc cu averea ce o posedă, sunt „sermane”, ba „n'au nici cămășe bună”; străinele venite de prin California, sau știu eu de unde, cu traista pe spate sau cu cătelul la căruicior, să fălesc că au sumedenio de bani, avere multă, — venează după tineri cu carieră bună, li-i primesc cu multă lucruri imprumutate de la megieși români, pe când Românele find bine educate în sens mai economic, nu știu, că niște țarțamuri pot să li aducă... un viitor fericit, și în firea lor sinceră nici n'ar nimeri așa niște șarlatanii. Vai de acei „Români” perduți și slabi de inger! Să ne rugăm deci cu toții bunului Dumnezeu, ca măcar de acum să dăruiască măcar acelor tinerii „neînșelați încă” bunul simț ca să și țină totdeauna înaintea ochilor datoria față de națiunea proprie; acei însă cari sunt pe cale a se rățăci, audă glasul și abată-se spre calea cea dreaptă, singura mântuitoare, princiocasă viitorului vieții lor, și națiunii române.

Cu durere de inimă trebuie se observă că unii păstori sufletești ort. or. se lasă „înduplecați”, după cununia sevrită de un preot neortodox, să le dea mirilor biv. ecuvântarea în forma de cununie sau chiar cununia în biserică noastră. Mirare că venerab. consistoriu nu-i „cinsteste” după merit pe acei preoți pentru „meritele” lor dobândite cu scopul „ca să nu fie rău văzuți în ochii guvernului”.

\*) Și ai Ardealului și ai Țării unguroști, unde numărul celor ce se căsătorec cu străine, încă nu e neînsemnat, cea ce ne îndeamnă, ca să reproducem ac st articol din „Patria”, Nota Red. Tr. P.”.



## Glasul tinerimei române din Viena

Numindu-se în consistorul din Bucovina doi Ruteni, Românimea de acolo s'a și sculat în potriiva celor care vor să rutenizeze vechea biserică românească, căreia voevozii Moldovei i-au dăruit întinse moșii.

Tinerimea din Viena, amărâtă în sufletul său de numirea celor doi Ruteni în consistorul din Cernăuți a dat la iveală următorul:

### Protest.

Tinerimea academică română nu participă la serbările din incidentul reactivării episcopiei titulare de Rădăuți, cănil națiunea noastră este greu loc în pe terenul național bisericesc prin condamnabilele numiri recente în consistor, săvârșite în favorul Rutenilor.

Ar trebui să punem doaku în fața acestor enorme periculi.

Titlul arhieresc de Rădăuți ne pare asemenea blidului de linte din scriptură.

Tinerimea română regretă adânc slăbiciunea și condamnă nealitatea cercurilor conducătoare bisericești din Bucovina.

Pentru tinerimea lucovineană:

Nicu Dracinschi.

Pentru tinerimea ardelenă:

Alexandru Vaida Voevod

Pentru tinerimea din Regatul liber:

Ionel Capșa.

Pentru tinerimea macedoneană:

Alexandru Corina.

## NOUȚĂȚI

Arad, 3 Februarie a. 1899

Numire. Fișpan al comitatului Caras-Severin a fost numit deputatul Pogány Károly din Hunedoara.

**Convenire socială în Arad.** Tinerimea română din Arad a mijlocit o nouă convenire socială a Românilor din Arad și jur. Convenirea va fi mâne seara, (Sâmbătă) 4 l. c., în saleta din restaurantul „Millenium”. Va fi o seară plăcută și o convenire cu adevărat românească. Doritorii d'a participa să se considere prin aceasta de invitați, căci invitări speciale nu se fac.

Alegeri. În Pecica birău a fost ales tot bine îngrășatul Igrisan Aleksza, om cu „bune sentimente ungurești”, după cum a dovedit și desigur va dovedi și în viitor.

Mulți Români slabi sunt în Pecica!

**Nou avocat român.** Simpticul și harnicul tinăr, dl Dr. Alexandru Marta, carele mai săptămânile trecute a făcut censura cu un succes strălucit, și-a deschis cancelarie advocațională în Lipova, cea ce cu plăcere aducem la cunoștința tuturor. Cancelaria se află în strada principală, nrul 427 (Casa lui Ferdinand Treiter). Indemnăm pe toți Români din Lipova și jur, ca în afacerile procesuale să ceară înțeleptul sfat și puternicul sprijin al dlui avocat Dr. Alexandru Marta.

Advocat închis. Judecătoria din Pesta a osândit la 6 luni temniță pe avocatul ungur Dr. Vida Jenő fiindcă a furat 1131 fl. dela un client de al său, cea ce ar putea să ne slujască de învățătură, ca să nu mai călcăm pragul advocaților străini, ci să ne ducem la advocați Români. Aceștia ne cunosc păsurile și năcasurile și tot ei sunt în frunte la ori ce mișcare națională. Aceștia să le facem venite, ear' nu celor ce ne batjocoresc, ori, ca Vida, ne fură.

**Expoziția dela Paris.** Ziarele din România vestesc că în urma stăruințelor dlui P. Poni, comisarul României pentru expoziția dela Paris, directoratul francez a mai mărit locul ce se va da regatului român pentru a-și clădi palatul expoziției.

Ear' cât despre foile franceze, ele aduc amănunte despre cele ce se vor vedea cu acest prilej la Paris. Scriu mult îndeosebi despre palatul de electricitate, care va fi aproape

de Turnul Eiffel, precum și despre castelul apelor, unde se vor putea vedea adevărate minuni.

Dintre suveranii Europei e sigur până acum că vor merge la expoziție regele și regina Italiei, regele Belgiei, țarul Rusiei. Ear congrese s'au înștiințat până acum 37.

Dintre Români care vreau să participe la această mare sărbătoare a popoarelor, călătorind și stând la Paris pentru o sumă relativ foarte mică, să se adreseze dlui Dr. I. Suciu, avocat în Arad, care trimite program gratis ori cărui va cere.

Logodnă. Dșoara Elena Oprean din S. Miclăușul-mare și dl Ion Mollovan din Cluj, s'au născut.

— Dșoara Victoria, fiica preotului Iosif Cloambeșiu din Berzova s'a logodit cu dl învătător din Bazosș Aurel Badescu. Felicitările noastre!

**Revoluție (?) în Gurba.** Cel puțin așa vestesc foile locale voind cu ori ce chip a-i scoate și pe Români turburători ai bunei rândueli din sat. Cel care ar fi atârnat poporul ar fi Teodor Cizmaș, om cu stare, fost birău, care ar fi adunat alaltăieri noaptea pe săteni la primărie, unde au făcut sgomot mare. Noroc că a eșit afară notarul Aurel Pap, care i-a mai molemit pe oameni și a trimis la Boroș-Ineu după geandarmi! Aceștia au și arestat 30 oameni de ai lui Cizmaș, care vrea să ajungă birău și care de bunăseama nu va ajunge, chiar de ar vrea satul întreg, căci arestarea de aceea s'a făcut: să sperie pe cei ce nu se dau după pâr.

Noi suntem însă siguri că Gurbanii nu au voit să facă reutate, că dupăcum li cunoaștem, dacă ar fi avut gânduri grele, nu i-ar fi oprit nici notarul nici cei doi geandarmi, pentru că nu sunt Gurbanii — Șvabi!

**Invătător harnic.** Primim următoarele: Frumoasa poezie a mult regretatului nostru poet național A. Murășan „Deșteaptăte Române diu somnul cel de moarte” e după părerea mea, ca și o poruncă dată tuturor Românilor, carea și-a aflat și își află mereu răsunetul.

Că în comuna Camoriște și-a aflat răsunetul m'am convins, văzând cum mlădițele, altcum viitorul acestei frumoase comune curat românească, înaintează, de când a adus bunul Dumnezeu pe vrednicul invătător Alexa Jianu de naștere din Ciclova-montană, fost invătător în Gredia-mică, care dorește numai binele acestei comune.

Că cele de sus sunt adevărate, Vă dovedesc dle Redactor prin următoarele: Anul trecut ca noivi al acestei comune a aranjat harnicul invătător, un concert împreună cu teatru și din venitul acestui concert a înființat o frumoasă Bibliotecă școlară, de unde și poporanii capătă cărți spre citire, în decursul iernei celei lungi. La botezul dlui a. c. încă a aranjat un concert, ear' în favorul școlii, unde s'a predat teatrul „Nașterea dlui” de tinerimea școlară, cu mult succes. Cântarea îngerească a copilășilor ni-a încântat. Ni-se înveseli inima când eșiră pruncii, atât de drăgălași, în frunte cu părințele lor adevărat sufleteș pre bină, începând după Moto a cânta îngerește „Astăzi firea apelor” în duet.

Nici în biserică, dle Redactor, m'am convins, că nu s'a lăsat mai jos, ci și aici cântă cu copii, cari până acum erau în rătăcire, frumoasa liturgie a lui Ștefu pe două voci cu multă dulceață.

Dee Dumnezeu ca să avem tot astfel de invătători. „Sentinela”

Se caută, pentru o cancelarie advocațională, un tinăr român, jurist censurat, eventual doctor în drept.

Cei cari doresc să reflecteze, să se adreseze redacțiunii noastre.

Se recomandă, ca scriitor în cancelarie advocațională ori de alt soi, un

tinăr român. S'ar angaja în condițiuni modeste.

**Cas de moarte.** Sâmbătă în 9 l. c. a răposat în Domnul tinăra și vrednică preoteasă Maria, soția parochului Aureliu Spătanu din Sacul, lăsând în adencă jale soțului și trei fii ai săi, cărora Dumnezeu să li deie mângăere, ear' răposatei fie-i țărina ușoară.

**Inmormântare.** În 19/23 Ianuarie s'a înmormântat în Nădab adormitul în Domnul Aesentie Avrămuș, în etate de 71 de ani. Decedatul a fost un bun român, a funcționat ca invătător mai mult timp, rămânând apoi în disponibilitate. A fost petrecut la cimiterul din loc, de preoții D. Muscan, G. Crainic și L. Todor. Il deplâng nepoții.

Fieți și memoria binecuvântată!

Nădab, la 27 Ianuarie 1899. D. G.

**Ghicitura din N-rul de Dumineca trecută.** (Câți ani a avut fata, mama și tata?) au desegat-o: dșoara Aurelia Ciolac, B. Corioș; Eugenia Vucu loco; Anna Murășan Stănesc, Ohaba; Agata Ardelean Deva; Sidonia Sabău, Chișineu; Livia Calărășiu, Maria Fara, pedagoagă Caransebeș; Iulia Brătescu, loco; Elvira Olariu, Sibiu; Dni: Mihaiu Ieremie, Nadlac; Ioan Luchifăra Lugo; George Constantin, negustor Ciclova; Ioan Bidiliciu, Șona; Ilie Ganea, Viena; Teodor Popa, Chelmac; Oprea G. Panteleimon, Brăila; Ioan Croitor lui Petru, Sasca Montană; Virgil Țapu, comerciant; Iam, Ioan Moga, Deva; Valeriu G. Popovici, H. Boița, (toate ghiciturile, Atanasii Mioc, Ciclova-m.; Florian Cărbunariu, Arad; Dimitrie Sinea, ped. Arad; G. B. Nadab; Ioan Popa, Pesac; Cornel Baiescu, student Caransebeș (toate!), Aradiu Crâșnic, preot Buteni; R. Ovițiu, Sebeș; Caius G. Pop, student Brașov Ovițiu, Sebeș; Dim. Husariu, ped. loco; Dim. Mandea, Porumbac; C. Adam, Caransebeș; Traian Ionașiu, Budapesta; Iosif Pervu, Leșnic; Ioan Cadari, Totva-raia, Ioan Verbaschi, Oravița-m. (și pe ce o din N-rul 2 de la 8/20 Ian.), I. I. Ordan, Ghiroc; George Uroș, Ianova; George Cosma, Timișoara; E. Antal, Socolor (pe toate!); Mateiu Panorau, Dognecea; Gregoriu Ciortea, ped. Arad; Simeon Caprița, Dognecea; George S. Radu, proprietar Săcel; Pavel Colțian, Orvena; Vasilie Bota, Corod-St. Martin (pe toate!) Florian Cărbunariu, ped.; Al. Peleș, ped. Arad; Constantin Adam, Caransebeș; Dimitrie Albu, Bencecul-român; Ioan Cigarița, Cermeiu (pe toate!); Nicolae Drăgan și Iosif Crainic, Berini; Pavel Sărbu, Rudaria; Avram Iicovici, Aga; Ghicirurile din Nr. 2 al ziarului nostru le-au mai deslegat dni: Iovan Bogiocă, Chicia-Română; Romul Popa, Leș; Petru Gallan, Lyncani; I. Trifan, M. Lazur (pe toate); Iosif Petcu, preot Baroș; George Rășădean, Șeitin; Dionisiu Luca, Inv., Cs-Gărbău; Ioan Miloș, Pesac (pe toate); Vas. Ionescu, Inv. Birna; At. Lazar, Inv. Ohaba-Lungă (pe toate); Petru Balan Conop. D-na Eruina Bugariu n. Drimba D.-Cete; Elena Sabău, K. Ösz; Lucreția Jurca, Cladova; Maria Macsimovici, n. Ieva Forotic, (pe toate.)

**Avis.** În 12 l. c. va fi restaurațiunea la Camera advocațională din Arad. Români, împreună cu numeroși colegi d'ai lor au proclamat de candidat la prezidenție pe Dl Szalay Károly, om cam just și prieten al nostru. Rașăm pe toți membrii Români din această Cameră, să sprijinească lista care are în frunte de president pe Dl Szalay Karoly.

Mai mulți membrii ai Camerei.

**Un candidat de avocat, care posedă și limba română și voește să facă praxă est'insă, poate afla momentan aplicare, pe lângă condițiuni favorabile, în cancelaria subscrișului, adresându-se către mine.**

Sânmiclăușul-mare (Nagy-Szent-Miklós), la 1 Februarie n, 1899

Dr. Nestor Oprean

advocat.

### Poșta Redacției.

R. Popa, Less. Namai lipsa de spațiu e cauza. Facem însă în curând loc. Te rugăm să ne trimiți numai.

Nistor Tutela, Cinade. Noi cu plăcere ți-am satisfacem. Mai competent este însă, căci se ocupă îndeosebi, d. Petru Vanc, în vătător, Măderat (Magyarad) care desigur te va satisfacem bucuros.

Filip Vuia, Aga Procură Istoria de G Barițiu. Vei găsi acolo pe larg toate. D. Mosora, Seliște. În Nrul viitor.

### Poșta administrațiunii.

D-lui I. Neagu Gladna Română. Am primit. — numai 39 folosibile.

D-lui Ich în B. Să trimite, îți voi scrie mai multe dispunând de timp.

### Repriviri economice:

Pe piața din Budapesta s'au dat la începutul săptămânei trecute mai slabe prețuri, dar cătră sfârșit s'au mai ridicat.

Pe piețele străine, marfa vândută n'a fost mai multă de cât în săptămâna precedentă; prețurile se suiră numai cu puțin.

#### Prețuri:

Grâu: s'a vândut cu fl. 10.20—10.25  
săcară: „ „ „ „ 7.90—8.10  
Orz: „ „ „ „ 6.20—7.70  
Ovăs: „ „ „ „ 5.75—6.20  
Cucuruz (porumb) vechiu . . . . .—5.60—  
„ nou . . . . . 4.70—4.80

#### Prețuri cu term'n.

Grâu pe Martie . . . . . fl. 9.57—9.68  
„ „ Aprilie . . . . . „ 9.39—9.58  
Săcară: „ Martie . . . . . „ 7.94—8.01  
Cucuruz: pe Maiu . . . . . „ 4.50—4.89  
Ovăs: pe Martie . . . . . „ 5.85—5.93

#### Diverse:

Făină:  
No 0 1 2 3 4 5 6 7  
fl. 16.80 16.20 15.60 15.— 14.40 13.70 12.70 10.40  
7 și jum. 8  
8.40 6.00

Făină de săcară:  
No. 00 0 0/1 I II B III  
— fl. 18.70 18.20 12.70 12.30 11.20 9.70

Tărâțe fine fl. 4.40 comune fl. 4.20  
Meiu (măl. măr.) Nr. 0 1 2 3 4

11.75 11.35 10.75 10.25 9.50  
Fasole albă s'a vând. cu fl. 6.75—7.— 100 kl.

boabe rot. „ 6.50—6.75 „ „  
Linte fără gârgărițe „ 10.—16.— „ „  
Mac „ 33.—34.— „ „

Semănță de cânepă „ 11.—11.50 „ „  
Chim „ 26.—28.— „ „

Unsoare de porc „ 50.—55.— „ „  
Slănină „ 47.—48.— „ „

Prune 80/85 bucăți bosniece fl. 10.—  
„ 95/100 „ „ „ 8.50

„ 115/120 „ „ „ 13.75  
„ 80/85 „ sârbești „ 9.50  
„ 95/100 „ „ „ 5.—

#### Semințe:

Trifoiu roșu: recoltă de 97 cu fl. 40.—43.—  
„ „ „ 98 „ „ 46.—52.50

Lucernă: ung. „ 97 „ „ 42.—46.—  
„ „ „ 98 „ „ 50.—56.—

In. după calitate . . . . . 10.—11.25  
Ulei de napi . . . . . 33.—

Petrolu american rafinat fl. 23.— 100 kl  
„ rusesc „ 20.50 „ „  
„ de Orșova „ 19.50 „ „  
„ de Brașov „ 18.25 „ „

Spirt grob pentru rafinat fl. 17.50—17.75  
Lână: de vară . . . . . fl. 92.—93  
„ vânăta . . . . . 85.—86  
„ albă . . . . . 95.—108

## ULTIME ȘTIRI

Berlin, 1 Februarie.

M. S. Impăratul Germaniei a numit pe A. S. R. Principele Ferdinand al României, șeful regimentului de infanterie, Nr. 68 din Coblenz.

Principele moștenitor al României va merge zilele aceste la Coblen spre a vizita regimentul său.

Sofia, 2 Februarie.

Printul domnitor Ferdinand a adresat poporului bulgar o proclamație prin care arată pierderea mare ce a îndurat prin moartea soției sale Maria Luiza, în vârstă de 29 ani.

Toți domnitorii din Europa au trimis adrese de condolențe Printului. Ear' foile d'aici scriu toate cu laudă despre princesă și jale multă pentru copii orfani, din care al treilea a costat viața mamei sale.

### Nu se împacă!

Budapesta, 2 Ianuarie.

Guvernul a respins condițiile de pace ale opoziției. Ziarele opoziționale scriu cărăși inversunat de răboinic.

### Din Austria.

Viena, 2 Ianuarie.

Parlamentul va sta închis cel puțin până la Paști. Pactul economic va fi proclamat prin ordonanță împărătească.

Editor: Aurel Popovici-Barcianu.  
Redactor responsabil Ioan Russu Sîrianu.

## III.

**Arverési hirdetménykivonat.**

Az ujaradi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi hogy Papp Vazul végrehajthatónak, Szejmán Szoka végrehajtást szenvedő elleni, 70 frt tökekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a temesvári kir. törvényszék (az ujaradi kir. járásbíróság) területén lévő Fönlakon fekvő a fönlaki 930 sz. tjkvben A. I. 1 sor 226. h. r. sz. alatt felvett, 219 öszeirási sz. ház, udvarra és kertre (800 □ öl az árverést 358 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan, az 1899 évi február hó 18-ik napján dél e. 10 órakor Fönlak község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverelni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 % át vagyis 35 frt80 krt készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek e bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Keli Uj Aradon 1898 évi November hó 18 napján.

Az uj aradi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.

282 1-1

**dr. Simonfay.**  
kir. aljbíró.

3600 Sz.  
1898 tkv.

## III.

**Arverési hirdetmény kivonat.**

Az uj aradi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Papp Vazul végrehajthatónak Popovits Mia végrehajtást szenvedő elleni 32 frt 65 kr. tökekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a temesvári kir. törvényszék (az uj aradi kir. járásbíróság) területén lévő Fönlakon fekvő a fönlaki 149 sz. tjkvben A. I. 1. sor 149. h. r. sz. alatt felvett, 141 öszeirási számú ház, udvarra és kertre (800 □ öl) 394 frt, — továbbá az ugyanezen tjkvben A. I. 1. sor 236 l. h. r. sz. alatt foglalt 200 □ öl szőlőre az árverést 162 frt ezenel megállapított

kikiáltási árban elrendelte' és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1399 évi február hó 18-ik napján dél. e 10 órakor Fönlak község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-a vagyis 39 frt 20 kr, és 16 frt 20 kr. készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt. igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: XL. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek e bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt uj Aradon 1898 évi November hó 18 napján.

Az uj aradi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.

**dr. Simonfay**

kir. aljbíró.

282 1-1

**Banca generală de asigurare mutuală.****„TRANSILVANIA“**

IN SIBIU.

(33)84-

asigurează pe lângă condițiunile cele mai favorabile:

1. în contra pericolului de foc și exploziune; clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobile etc;

2. pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri în cazul morții și pentru terminuri fixate, de zestre și de rente.

Destușiri se dau, și oferte de asigurări se primesc din comitatele: Arad, Bichș, Bihor, Cidnad, Caraș-Severin, Timiș și Torontal prin

**Agentura principală din Arad.**

(Strada Széchenyi Nr. 1, casa dlui avocat Dr. Virgil Bogdan, etagiul al II.)  
precum și prin agenturile cercuale și speciale.

Se primesc comande pentru următoarele lucruri:

Circulare și prețuri-curente

NOTE

OPURI ȘI BROȘURI

Strada Aulich Nr. 1.

**Tipografia „Tribuna Poporului“ A. P. Barcianu Arad**

Strada Aulich Nr. 1.

Diferite tipărituri pentru bănci

PLI O U R I

Invitări, cărți de vizită, anunțuri funebre

Prețuri foarte moderate.

Ori-ce comande se efectuează propmt.